



Notulen van de openbare raadsvergadering van 4 november 2019

Aanvang	19.00 uur
Plaats	Raadzaal gemeentehuis te Heerde
Aanwezig	de voorzitter: Mr. J.A. Koops-Scheele de leden: CU-SGP: J. Tuinman, B.J. van der Linde, G. van der Rhee, H. Sellies CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, H.J. Mateman VVD: B.D. Volkers, G.J. Hardam-Postma GBP: W. de Weerd, W.J. Boeve, J.W.J. van Ommen PvdA: B. Horst, G. Vijge-Koning D66/GL: S.I. van Amerongen, D.J. Landman-Kok het college: de wethouders Y. Çegerek en W.I. Meijer de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal, M. van der Veer
Afwezig m.k.	verder aanwezig: H.J. Berkhoff, S.J.L. Nienhuis, B. van Zuthem Ambtelijke ondersteuning: W. Blankvoort

5

Algemeen

1. Opening en mededelingen

- 10 - De voorzitter opent de vergadering met het ambtsgebed en heet alle aanwezigen hartelijk welkom.
- Voorzitter: Dit is de eerste raadsvergadering zonder ons raadslid de heer Kampherbeek van het CDA, die op 19 oktober is overleden. De voorzitter vraagt de aanwezigen te gaan staan om één minuut stilte in acht te nemen om de heer Kampherbeek te gedenken.
- 15 - Wethouder Berkhoff en de gemeentesecretaris de heer Van Zuthem zijn afwezig. De heer Van Zuthem wordt vervangen door loco-gemeentesecretaris mevrouw Blankvoort. Er is tevens bericht van verhindering ontvangen van de heer Nienhuis van het CDA.
- Radio 794 zendt de raadsvergadering rechtstreeks uit vanaf 19.04 uur. Daarnaast is de vergadering rechtstreeks te volgen via www.rtv794.nl 'livebeeld' en via YouTube terug te kijken.

2. Vaststelling agenda

- 20 Voorzitter: Als voorzitter stel ik uw raad voor om agendapunt 6. aan de agenda toe te voegen, inzake het bekrachtigen van de geheimhouding van memo Ari 2019-G 01 en de sluiting door te schuiven naar agendapunt 7. Er zijn twee amendementen en twee moties aangekondigd. Deze worden vanavond door de desbetreffende fracties ingediend en kunnen betrokken worden bij de behandeling van de begroting.

25

De voorzitter vraagt of er nog andere wijzigingen op de agenda zijn. Dat is niet het geval en de voorzitter stelt de agenda gewijzigd vast.

3. Spreekrecht publieke tribune over agendapunten

- 30 Voorzitter: Mevrouw Bos heeft zich als inspreker aangemeld als inwoner van Veessen. Zij krijgt nu als eerste het woord, waarna u vragen aan haar kunt stellen, alvorens wij tot de begrotingsbehandeling overgaan. De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Bos.

Inspiraakreactie mevrouw Bos

- 35 Mevrouw Bos: Wij zien voor Veessen een verkeersveilige en prettig ingerichte leefomgeving, waarin zowel bezoekers als bewoners zich welkom en veilig voelen. Daarom wil ik u als Veessenaar, als jonge ondernemster en als moeder dringend verzoeken om de verkeersveiligheid in en rondom de

Kerkstraat niet langer uit te stellen, maar in 2020 te investeren in een veilige weg, een veilige snelheid en een veilige verlichting.

- 5 Met de aanleg van de Hoogwatergeul is nieuwe natuur gerealiseerd, zijn er klompenpaden aangelegd rondom Veessen en lopen er bijzonder mooie fietsroutes via de IJsseldijk door Veessen. Dat trekt veel nieuwe bezoekers naar ons dorp. En dat zorgt ook voor een toename van het aantal weggebruikers. Het werk is alleen nog niet af.... want het dorp zelf is niet mee ontwikkeld en daarmee zijn er allerlei onduidelijke en onveilige verkeerssituaties ontstaan (die waren er eigenlijk al, maar ze zijn nog groter geworden), waarbij ik me nu beperk tot de Kerkstraat.
- 10 Er wordt meestal harder gereden dan de toegestane snelheid van 30 km. Ik heb u bladen met informatie gegeven. Ik heb nog nooit in een dorp met ca. 800 inwoners zoveel bebouwde komborden zien staan en adviesborden. In Heerde kom ik bijna geen enkel bord tegen. Is een advies een advies, of moet ik dat opvolgen?
- 15 Vanaf de Hogeweg richting de IJsseldijk is een stukje Kerkstraat, dat door achterstallig onderhoud een groot risico voor fietsers en wandelaars is. Langs de weg liggen diepe geulen, veroorzaakt door zwaar verkeer. Als je als automobilist moet uitwijken en het is nat en glad, ontstaan hier zeer gevaarlijke situaties. Op dit stuk, maar ook aan De Stege is geen verlichting. Je kunt een lichtgevend jasje aantrekken, maar ook dat wordt vaak over het hoofd gezien.
- 20 Verkeersgebruikers en vooral fietsers die vanuit De Stege in de richting van Veessen fietsen, komen vaak in de problemen als ze op de T-splitsing linksaf willen slaan de Kerkstraat in. Hier wordt vaak geen voorrang aan hen verleend. Mijn voorstel zou zijn om dit heel snel aan te pakken met een drempel, of de t-splitsing zodanig strak te maken dat de bocht niet meer rechtdoor genomen kan worden. Vanuit mijn ouderlijk huis, zien we het gelukkig tot nu toe nog vaak goed gaan. Laten we
- 25 niet wachten tot het mis gaat, laten we dit voor zijn.

Vragen aan spreker

- Mevrouw Landman: Deze inspraak valt ons wat rauw op het dak. Wij werken met een wijkwethouder en met een vertegenwoordiging in Veessen. Is dit knelpunt met hen gecommuniceerd? Mevrouw
- 30 Bos: Ik heb geen idee wie de wethouder voor Veessen is. Laatst hebben we een avond in De Noord gehad. Daar is de wethouder van verkeer en veiligheid geweest, die ons heeft toegesproken. Maar eigenlijk was dat gesprek hetzelfde als altijd; het wordt vooruitgeschoven, de wegen zijn allemaal getest en alles is goed. Dus er wordt niets gedaan. Ik vond dit zodanig belangrijk dat ik het hier wilde inbrengen.
- 35 De heer De Weerd: Het is goed dat u bent gekomen. U heeft waarschijnlijk niet gecommuniceerd met het college of met een ambtenaar van openbare werken. Dat zou het beste zijn. Ik ben alweer kwijt wat er allemaal niet goed is. U zou dat op een lijstje moeten zetten en dat naar de wethouder toe in beeld brengen. Mevrouw Bos: In Veessen hebben we met een wethouder gezeten. Ik heb de griffier gesproken. Die heeft mij geïnformeerd dat het hier niet om ideeën gaat, maar om de
- 40 investering voor 2020. De Kerkstraat is daar uitgeveegd. Daarom heb ik de stap genomen om de raad wakker te schudden. Voorzitter: Het gaat inderdaad om de investeringslijst waar mevrouw Bos aan refereert.
- De heer Van der Rhee: Op de laatste pagina staat: binnen de bebouwde kom 50, buiten de bebouwde kom 80. Als mevrouw Bos hoort hoe het college hiermee omgaat, weten wij ook wat er is toegezegd. Wethouder Cegerek: Ik ga hier naar kijken en ik ga ook met mevrouw Bos in gesprek.
- 45 Begin 2020 vinden er wegininspecties plaats. Daar zullen we dit in meenemen. Er zijn wel ambtelijke contacten. Überhaupt over de situatie rondom school De IJsselvallei in Veessen, waar komend jaar onderhoudswerkzaamheden plaatsvinden. We kunnen niet alles tegelijk, maar ik zeg toe dat ik met de buurt in gesprek zal gaan en dit bij de wegininspectie zal meenemen. Voor wat betreft de
- 50 verkeersveiligheid hebben we al toegezegd dat we zo snel mogelijk met een smiley zullen werken. Dit pakken we op korte termijn op en ik zal de raad daar ook over informeren.
- Mevrouw Van Amerongen: Kan de wethouder aangeven of er binnen de begroting ruimte is voor maatregelen? Wethouder Cegerek: Smiley's plaatsen en snelheid meten zijn stappen die we kunnen zetten. Voor de andere punten wil ik de wegininspecties van begin volgend jaar afwachten. Er is een

aantal zaken dat prioriteit heeft, zoals een reconstructie in Wapenveld. Ik neem het mee, maar wil eerst de onderzoeken afwachten.

Ter besluitvorming met beraadslaging (B-onderwerpen)

4. Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 van de gemeente Heerde

Introductie onderwerp: Het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 van de gemeente Heerde ligt ter vaststelling voor. De raad kan drie aanvullende opdrachten/deelonderzoeken aan de accountant voorleggen. De auditcommissie heeft twee aanvullende onderzoeken voorgesteld. Omdat de extra onderzoekspunten nog geformuleerd moesten worden en eerst aan de accountant voorgelegd zouden worden, heeft de auditcommissie voorgesteld het agendapunt als B-onderwerp te agenderen.

De raad wordt voorgesteld:

1. Het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 van de gemeente Heerde vast te stellen;
2. De kosten voor de reguliere jaarrekeningcontrole te dekken uit het daarvoor in de begroting opgenomen budget;
3. In te stemmen met het advies van de auditcommissie tot het laten uitvoeren van de volgende twee aanvullende opdrachten/deelonderzoeken door de accountant:
 - a. Als een gecontracteerde zorgaanbieder geen goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening ontvangt, wat betekent dat dan voor onze jaarrekening?
 - b. Follow-up aanbevelingen accountantsverslag: op welke wijze gaan wij als organisatie met de opvolging van de aanbevelingen om: zowel procesmatig als inhoudelijk. Met name gericht op de risico's met grote financiële gevolgen. Zijn de aanbevelingen opgevolgd waardoor de risico's zijn gemitigeerd?

De voorzitter vraagt of er behoefte is het woord te voeren over dit onderwerp. Dat is niet het geval en de voorzitter gaat over tot besluitvorming.

Besluitvorming over het voorstel

Conclusie: Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 van de gemeente Heerde is zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming conform aangenomen.

5. Programmabegroting 2020-2023

Voorzitter: Iedere fractie heeft ongeveer 10 minuten voor haar betoog. Daarnaast is er voor de fracties tijd om alleen de dictums van hun aangekondigde moties of amendementen voor te lezen.

De volgorde is vastgelegd en is als volgt:

- 1 D66/GL
- 2 CU-SGP
- 3 VVD
- 4 CDA
- 5 GBP
- 6 PvdA

Betoog fractie D66/GL

Mevrouw Van Amerongen: De fractie van D66/GroenLinks is opgelucht dat we financieel weer uit het dal klimmen en de controle gaandeweg toeneemt. Een compliment aan het College en ambtenaren. We gaan mee in de financieel technische maatregelen en aanpassingen die ons uit de rode cijfers houden. Deze maatregelen en aanpassingen hebben geen gevolgen voor onze inwoners. We hebben te maken met forse en onvoorspelbare tegenvallers. Die komen vooral door externe factoren, zoals de Rijksbijdragen, waarop niet te sturen is. Maar, de drain van gemeenschapsgeld in

samenwerkingsverbanden als PlusOV, VNOG en Leasureland, alwaar de topsalarissen sky high zijn, daar moeten we wat mee. Ten aanzien van PlusOV kent u ons standpunt: de rek is eruit, het geduld is op en een heroverweging van deelname is wat ons betreft aan de orde.

- 5 Voorzitter, in deze begroting worden de financiële consequenties van de ombuigingen volledig doorgevoerd. Maar wat zijn de maatschappelijke consequenties daarvan? Bij twee van die ombuigingen is dit nog niet goed in beeld. We noemen hier de bezuinigingen op Cultuur en op de Algemene Voorziening Schoon en Leefbaar Huis.
- 10 De fractie wil dat er een concrete klimaatagenda en kaderstelling voor ruimtelijke inpassing van de energietransitie in Heerde komt. Bij de Perspectiefnota stelde D66/GL voor om financiële ruimte hiervoor te maken. Daarop kwam de suggestie dat de raad in een werkgroep hierin zelf het voortouw zou kunnen nemen om die kaders vast te stellen. Wij vonden dat een goede denkrichting, al is het alleen al om binnen Cleantech een signaal af te geven dat we in Heerde serieus met de
- 15 klimaatagenda aan de gang zijn. Kan dit dan gebeuren in het kader van de werkgroep Omgevingswet? We moeten ons dan wel bedenken dat dat vermoedelijk meer tijd kost dan ons lief is. De voorstellen vanuit de gemeenschap in het kader van de uitnodigingsplanologie wachten hier immers niet op. Dit sluit aan op een vraag over de Omgevingswet. Hoe zit dat met de middelen hiervoor? In Heerde is er kennelijk geen budget. Terwijl in omliggende gemeenten allemaal
- 20 behoorlijke bedragen worden vrijgemaakt. Dan kan je snel schakelen. In Heerde schiet het nog niet erg op. Ditzelfde probleem lijkt zich voor te doen bij de verbetering van de Uitnodigingsplanologie. Er ligt al enige tijd een gedegen evaluatie. Het duurt wel erg lang voordat men met nieuwe voorstellen komt.
- 25 Centrumplannen Heerde: D66/GL ziet hier bij voorkeur een integrale ontwikkeling, aantrekkelijk voor het publiek en zonder extra supermarkt. Kan het College onthullen hoe het hiermee staat? Voorzitter, in plaats van een verschraving van de rol van Kunst en Cultuur, staat ons een verbreding van die rol in onze samenleving voor ogen, omdat Kunst en Cultuur, net als sport, preventief werken. We hebben hiervoor eerder uitvoerig een lans gebroken. Bij de Perspectiefnota wilden wij
- 30 samen met de VVD de bezuiniging van €50.000,= ongedaan te maken. Maar er kwam een handreiking van het Cultuurplein om in gezamenlijkheid te bekijken of en hoe deze bezuiniging is in te vullen. Dat moet een kans krijgen. Wel willen we aandringen om ruim vòòr de behandeling van de Perspectiefnota in 2020 de resultaten te hebben, want vanaf 2021 wordt deze bezuiniging van kracht. We hopen tijdig te horen wat voor de sector zelf acceptabel is om op te vangen. We willen
- 35 geen onherstelbare afbraak van voorzieningen. Is ook onnodig, omdat er minder druk op het gemeentelijk budget staat. De wethouder heeft ons beloofd om voordelen die uit gezamenlijk beheer en onderhoud van de maatschappelijke accommodaties komen, indien nodig te gebruiken voor de sociale programma's die in die gebouwen plaatsvinden. De BTW teruggave over De Heerd zou hier ook in meegenomen kunnen worden als het gaat om een structureel gezonde exploitatie in De
- 40 Heerd. Daar leven bij onze fractie nog wat zorgen!

- Mevrouw Landman: Sociaal Domein. Preventie wordt in allerlei kadernota's als prioriteit gezien. Voor onze fractie is het daarom onbegrijpelijk dat er op de HHV (Huishoudelijke verzorging) een
- 45 bezuiniging voor 2020 van €180.000,= wordt ingeboekt. De fractie van D66/GL stelt voor om de bezuiniging op de HHV van gemiddeld 2,5 uur naar 2 uur voor 2020 niet door te laten gaan en het onderzoek om de uitvoering van de HHV onder te brengen bij een schoonmaakbedrijf te staken. Bovenstaande zou zorgen voor een bezuiniging van €180.000,=. De financiële dekking kan voor 2020 worden gevonden in de opbrengsten van het precariorecht. De fractie is van mening dat het
- 50 onderzoek om de HHV onder te brengen bij een schoonmaakbedrijf voorbij gaat aan de signaleringsfunctie van de HHV; de HHV is onderdeel van een gesloten keten in de zorg. De fractie heeft dit ook in tweede termijn ingebracht bij de behandeling van de Perspectiefnota.

Het terugbrengen van de HHV van 2,5 uur naar 2 uur is vooralsnog geen begaanbare weg en wel om de volgende redenen:

1. De 2,5 uur HHV wordt nu al ervaren als weinig, omdat er steeds meer, met name ouderen en gehandicapten, langer thuis blijven en de mantelzorg en ziekenhuizen daardoor overbelast dreigen te raken. Het "oude verzorgingshuis" is niet meer en daar is nog niets anders voor in de plaats. Door deze verschraling van de zorg (vermindering van uren) wordt er steeds meer gebruik gemaakt van
5 duurdere zorg. De fractie heeft ook grote zorgen over de stapeling van kosten voor deze doelgroep, zeker wanneer het vanaf 2020 niet meer mogelijk is gebruik te maken van een collectieve zorgverzekering.

2. Gemeenten moeten onder de nieuwe WMO de huishoudelijke hulp vergoeden die nodig is. Dat heeft de Centrale Raad van Beroep besloten. Redenen als: 'er is niet genoeg geld voor bij de
10 gemeente" zijn vanaf nu onacceptabel. De raad zegt ook iets over oude afspraken: voortaan mag er alleen een aanpassing plaatsvinden als er objectief en onafhankelijk onderzoek wordt gedaan naar de leefomgeving. Wij stellen hier een amendement voor.

VNOG. Met de vrijwilligers van de brandweer hebben we n.a.v. een toekomstbestendige
15 Veiligheidsregio gesprekken gevoerd. Zowel het opdoeken van het duikteam in Heerde als het HV 2 voertuig vervangen ligt gevoelig, omdat de veiligheid van de regio Hattem/Heerde/Epe duidelijk in het gedrang komt. Volgens de brandweerlieden is er weinig geluisterd naar de praktijk om mee te denken over oplossingen. Dat is jammer, want juist bij een vrijwilligersorganisatie is draagvlak van het grootste belang. Het terugbrengen van 2 naar 1 duikteam in de regio levert slechts een
20 bezuiniging op van €44.000,=. Is dit bedrag, op een grote extra uitgave en bezuiniging, voor de veiligheid van onze inwoners het waard? Voorzitter, we leven in een zeer waterrijk gebied met kanalen, weteringen, de IJssel en de Hoogwatergeul. De brandweermensen zien zelf mogelijkheden en oplossingen om het budget anders in te vullen, door bijvoorbeeld een deel van de kosten vakbekwaamheid terug te dringen. Ze pleiten voor het behoud van het duikteam en het handhaven
25 van het HV2 voertuig. Voorzitter, is het mogelijk om het duikteam in Heerde bijvoorbeeld in overleg met Epe en Hattem in stand te houden? Volgens afspraak komen we hier in een commissievergadering op terug.

Voorzitter, dan hebben we nog een zorg die ons van het hart moet. Dat is de toekomst van de
30 agrariërs in ons gebied. Zijn er al ideeën bij het college hoe we hen in de toekomst kunnen compenseren in de vorm van mogelijkheden om een kleinschalige camping te starten, een BenB te openen, of woningbouw op hun perceel te ontwikkelen, of tiny houses?

Het inclusief beleid zit verweven in de programma's, zonder eigen budget. Integraal beleid klinkt
35 ideaal, maar er zijn ook nadelen. We missen een visie op inclusiviteit, een expliciete agenda, een stappenplan, een nulmeting en een monitor. Het is zo allemaal wat te vrijblijvend. Gemeenten zijn verplicht plannen te maken om een inclusie invulling aan te geven. We vragen dus nu aan de raad: wat is onze visie hierop eigenlijk? Wat valt er wel en niet onder de inclusieve samenleving? Hoe breed of hoe smal maken we inclusiviteit? We kunnen zeggen: in ons beleid willen we onze
40 samenleving toegankelijk maken voor mensen met een beperking of een kwetsbaarheid. Of, we zeggen: In een inclusieve samenleving doet iedereen mee, ongeacht gender, cultuur, religie, leeftijd of beperking. Dit is de invulling zoals wij die voor ogen hebben. Steeds meer mensen durven voor hun 'anders zijn' uit te komen. En wij moedigen dat aan. Gaandeweg verandert immers de eens zo
45 homogene bevolking van Heerde in een bevolking met een meer diverse achtergrond. In dat licht willen we ook de opvattingen zien over de regenboogvlag, de zondagsopening voor supermarkten en de herziening van het ambtsgebed. Voor wat het ambtsgebed betreft, zijn we verheugd dat dit op korte termijn wordt opgepakt en willen we graag meedenken om dit voor een ieder naar
50 tevredenheid op te lossen, zowel in de gemeenteraad als voor al onze inwoners. Tot slot zijn wij van mening dat in Heerde winkels zelf de keuze moeten hebben of ze op zondag open willen zijn. De raad moet meebewegen met de veranderende samenleving.

De fractie van D66/GL kan zich aansluiten bij de motie Flexwoningen van de VVD en heeft zelf een amendement gemaakt met betrekking tot de HHV.
55 Mevrouw Landman leest de door de fractie van D66/GL in amendement 2019-10 voorgestelde aanpassing van de begroting 2020 voor.

Betoog fractie CU-SGP

De heer Tuinman: Regeren is vooruitzien. Met de voorliggende Programmabegroting 2020-2023
blijkt de gemeente Heerde in financiële zin vier jaar vooruit. In concreto betekent dit dat het College
de Raad voorstelt om de begroting 2020 vast te stellen, inclusief het beschikbaar stellen van de
investeringskredieten voor het jaar 2020 en in te stemmen met de meerjarenraming 2021-2023.
Met de Perspectiefnota in juli en nu de Programmabegroting heeft onze burgemeester reeds aan een
tweetal beleidsstukken een eigen bijdrage kunnen leveren sinds haar aantreden in februari dit jaar.
Soms kijkt een nieuwkomer net iets anders tegen dingen aan dan de gevestigde orde. We horen dan
ook graag van onze burgemeester wat haar ervaringen zijn op dit punt in de afgelopen maanden en
of er al dan niet suggesties voor verbeteringen zijn.

In de toelichting op het Raadsvoorstel geeft het College de werkwijze aan die tot de totstandkoming
van de begroting en meerjarenraming heeft geleid. Als uitgangspunt voor de begrotingen geldt de
Perspectiefnota, zoals die in juli van dit jaar door deze Raad is vastgesteld, inclusief de daarin
aangekondigde financieel-technische maatregelen en de in 2018 doorgevoerde bezuinigingen. De
fractie van ChristenUnie-SGP kan zich geheel vinden in de wijze waarop de begroting en
meerjarenraming zijn gerealiseerd. Daarnaast constateert onze fractie met genoegen dat het
begrotingsjaar 2020 en de ramingen voor de drie opvolgende jaren een positief eindsaldo laten zien.
We stellen hiermee vast dat de Gemeente Heerde in financieel opzicht de komende jaren "in control"
is. We doen dit weliswaar met de kennis van nu. Tegelijk beseffen we dat het grillige verloop in de
uitkering van Rijksgelden, of andere ontwikkelingen op macroniveau, zomaar een slechter financieel
beeld teweeg kunnen brengen de komende jaren. Met name de geldstromen binnen het Sociaal
Domein acht onze fractie daarbij een kritische factor. We horen graag de verwachtingen van het
College voor de komende jaren op dit punt.

Onze fractie heeft naar aanleiding van de begroting een aantal opmerkingen en/of vragen, die in
meer of mindere mate van invloed zijn op de cijfers. Zoals gezegd, is de programmabegroting tot
stand gekomen met inachtneming van o.a. de inhoudelijke ombuigingen, zoals die bij de
begrotingsbehandeling 2019 zijn doorgevoerd. Nu 2019 bijna voorbij is, verzoekt de CU-SGP het
College aan te geven hoe de realisatie van de ombuigingen tot nu toe verloopt. We vinden dit
belangrijk, opdat we niet voor onaangename verrassingen komen te staan, pas bij de presentatie
van de jaarrekening 2019.

Eveneens onderdeel van deze programmabegroting is een aantal financieel-technische maatregelen,
die nader toegelicht zijn door het College. De fractie van CU-SGP zou daar graag nog een maatregel
aan toegevoegd willen zien. In eerdere vergaderingen hebben wij gewezen op de hoge kosten van
woningaanpassingen onder de WMO en de beperkte invloed daarop van de gemeente. In verband
hiermee verzoekt onze fractie thans het College te onderzoeken of een andere wijze van
verantwoording van deze investeringskosten mogelijk is. Bijvoorbeeld, of de investeringen over
meerdere jaren uitgesmeerd kunnen worden in de vorm van jaarlijkse afschrijvingen, afhankelijk
van het type voorziening. Een andere optie is wellicht het vormen van een egalisatiefonds of
reserve, waarbij de kosten van investeren gelijkmatig over de jaren verdeeld worden.

In één van de laatste Commissievergaderingen heeft onze fractie aandacht gevraagd voor de wijze
waarop de snelheid op de verschillende wegen van en naar Heerde is geregeld. Dit is een ratjetoe
aan snelheden, met evenzoveel borden. Een situatie die voor de weggebruikers erg verwarrend is en
met al die borden nogal landschapsvervuiling met zich meebrengt. Om meerdere redenen stelt de
CU-SGP voor om op alle wegen, die tot het grondgebied van de gemeente Heerde behoren, één
uniforme snelheid van 60 kilometer per uur in te voeren, inclusief de provinciale wegen. Naast de
reeds aangehaalde argumenten zijn wij van mening dat door deze maatregel de algemene veiligheid
op de steeds drukker wordende wegen wordt bevorderd, maar zeker ook specifiek in relatie tot het
wild op de wegen rondom Heerde en dat het daarnaast goed is voor het milieu als gevolg van
verminderde CO-2 uitstoot en stikstofreductie. Graag horen wij de mening van het College hierover.

Wat op dit moment zeer actueel in ons land is, is de stikstofproblematiek in relatie tot het milieu. Onder de Nederlandse Natura 2000-gebieden behoort de Veluwe tot de koplopers als het gaat om overschrijding van de kritische depositowaarde voor stikstof in ons land. De vraag hierbij is dan ook welke maatregelen de hogere overheden een gemeente als Heerde zullen opleggen om de uitstoot van stikstof te reduceren, temeer daar er weinig of geen compensatiemogelijkheden elders in dit gebied zijn. Gelet op de discussie die momenteel landelijk gevoerd wordt over deze materie, begrijpen we dat het College daar momenteel nog geen antwoord op kan geven, maar we willen wel onze zorg daarover uitspreken als we kijken naar de mogelijke gevolgen daarvan. Voor ons als gemeente, maar ook voor de ondernemingen in onze gemeente en de individuele inwoners. We horen graag hoe het College over deze problematiek denkt en welke rol de VNG vervult om de belangen van de gemeenten op dit punt richting Den Haag te bepleiten.

In verband met het voorgaande willen we hier ook vliegveld Lelystad benoemen. Onze fractie is van mening dat, naast geluidsoverlast, juist stikstofreductie een belangrijke aspect dient te zijn in de discussies met Den Haag omtrent het toestaan van vliegverkeer boven de Veluwe als Natura 2000-gebied. Het kan in onze ogen niet bestaan dat er allerlei reductiemaatregelen gaan gelden voor de Veluwe, terwijl de vliegtuigen boven dit gebied gewoon hun gang kunnen gaan. Ook niet als gesproken wordt over compensatiemogelijkheden elders in het land. Recreatie en toerisme staan op de Veluwe inmiddels hoog in het vaandel. Economisch gezien is er dus alles aan gelegen dit zo te houden en te bevorderen. We vernemen graag de mening van het College hierover en de stand van zaken omtrent de contacten met Den Haag op dit punt vanuit de N.O. Veluwe als gezamenlijke gemeenten.

De gemeente Heerde dient een veilige plek te zijn en te blijven voor onze inwoners, recreanten, bezoekers, etc. Daarom beschouwt de fractie van CU-SGP het opsporen en bestrijden van mogelijke ondermijnende criminaliteit als een prioriteit binnen het Veiligheidsbeleid binnen onze gemeente, waarbij ook de regio betrokken is. Laten we met zijn allen alert zijn elke vorm van criminaliteit binnen onze gemeente te bestrijden en de Cittaslow-gedachte ook op dit onderdeel overeind te houden.

Bij de behandeling van de Perspectiefnota heeft de CU-SGP aandacht gevraagd voor de nieuwbouwprojecten die nog in de pijplijn zitten. We hebben toen o.a. voorgesteld om extra personeel in te zetten om projecten naar voren te halen en aangegeven dat de hiermee gepaard gaande extra kosten in meerdere opzichten later weer terugverdiend worden. We horen graag van het College wat met onze aanbevelingen zijn gedaan tot nu toe. In dit verband vernemen wij ook graag de stand van zaken m.b.t. de renovatie van dit Raadhuis.

Tenslotte vraagt onze fractie aandacht voor het 75-jarig Bevrijdingsfeest in 2020. We horen graag van het College of reeds informatie omtrent het programma gegeven kan worden. Sommige inwoners informeren er ook naar en dan is het goed om als raadslid over de juiste informatie te beschikken.

Voorzitter, ik rond af. De fractie van CU-SGP stemt in met het voorliggende Raadsvoorstel en wenst het College en het ambtelijk apparaat veel wijsheid en Gods zegen toe in het vele werk voor onze mooie gemeente!

Betoog fractie VVD

De heer Volkers: Dit betoog heeft de titel: 2020, jaar van de belofte! Deze avond staat in het perspectief van de Perspectiefnota, die we in juli hebben gehad. Vandaag bespreken we naast de begroting 2020 ook de meerjarenraming 2021 tot 2023. De rol die de gemeenteraad bij de begroting heeft, bestaat uit 4 items: beleidsmatig, financieel, sturend en controlerend.

Wij behandelen deze vier punten één voor één.

1 Beleidsmatig

De VVD vindt dat het het afgelopen jaar te rustig was. De VVD vindt dat er te weinig vaart wordt gemaakt met uitvoering van plannen die daadwerkelijk zichtbaar zijn in de samenleving. Wat gebeurt er nou eigenlijk? Het college geeft op pagina 11 antwoord op die vraag. Daar schrijft de wethouder financiën: "Het wordt een jaar van uitvoering". Dat is dus het jaar van de belofte. We gaan 8 notities behandelen: de woonagenda, participatienota, de Regionale Energie Strategie, het actieplan circulaire economie, inkoopbeleid, gemeentewerf, duurzaamheidslening en de notitie over begraven. We hebben de programmabegroting doorgekeken en het coalitieakkoord er langs gelegd. Bij bijna alle items zagen we dat ze in 2020 zouden komen. In 2020 is het college halverwege haar beleidsperiode. We doen de samenleving van Heerde alleen nog maar de belofte dat men het komende jaar beleid gaat maken. De VVD is een partij van doeners en is daar niet helemaal tevreden mee. Wij zouden het jammer vinden als deze collegeperiode te boek komt te staan als: veel praten en weinig realiseren. Daarom willen wij partijen aansporen tot doen over te gaan. De VVD vindt het schrijven van 8 beleidsnota's niet het ultieme doel wat wij met uitvoering en realisatie voor ogen zien. De titel van het collegeprogramma is "samen duurzaam verbinden". Daar zit niet veel uitvoering in, dus misschien moet je eerst verbinden voordat je tot resultaat kunt komen. Voor het onderdeel beleid hebben wij 3 aanvullingen: flexwonen, RES en wild binnen de bebouwde kom.

1. De Tweede Kamer heeft recent een motie aangenomen om de plaatsing van 15.000 flexwoningen per jaar mogelijk te maken. De VVD-fractie vindt dat ook Heerde deze mogelijkheden moet gaan benutten. Er is immers een behoorlijke woningnood onder allerlei gradaties van de bevolking, maar ook voor starters die graag zelfstandig willen wonen. De VVD vindt dat zij daar recht op hebben. De praktijk is echter dat je bij een woningstichting 4 tot 9 jaar moet wachten voordat je voor een woning aan de beurt bent. Een flexwoning is een tijdelijke woonoplossing. Het tijdelijk karakter is aan de orde als ten minste aan 1 van de volgende aspecten wordt voldaan: de woning is tijdelijk of de huurder huurt het tijdelijk of de locatie waar de woning staat wordt tijdelijk gebruikt. We mogen er 15 jaar over doen. En het valt onder de crisis- en herstelwet en we kunnen subsidie voor die woningen krijgen. Daarom roept de VVD de Gemeenteraad en het college op om in de komende periode aan de slag te gaan, samen met de omliggende gemeenten, zodat er sprake is van balans. Daarom hebben wij daar een motie voor gemaakt.

2. Wildbeheer is een heel actueel thema dat al regelmatig in de raad is geweest. Meerdere partijen hebben daar, met name in rondvragen, aandacht voor gevraagd en de burgemeester heeft een hele actieve rol. Wij moeten ons daar als raad actiever in tonen. Daarom hebben wij een motie gemaakt, juist om de burgemeester daar in te supporten en aan te geven welke richting wij als raad op willen gaan en er mogelijk ook actiegerichte oplossingen zijn. Daarom doen wij in een motie en een amendement het voorstel geld vrij te maken om dat goed te onderzoeken. Er kan een zwijnenkerend raster op het wildviaduct worden gezet, waar de andere dieren wel door kunnen gaan, maar de zwijnen niet. Ook het Stationspark in Wapenveld kan zo met een tijdelijk raster worden beschermd.

2 Financieel
Volgens art. 189 van de Gemeentewet heeft de Gemeenteraad expliciet als taak om ervoor te zorgen dat er geen financieel tekort is. De VVD-fractie is verheugd dat het college een sluitende begroting 2020 heeft kunnen realiseren. Dat dit ook voor de jaren daarna is gerealiseerd is een extra prestatie! Er zijn veel gemeenten die wel een begroting sluitend krijgen, maar niet over 4 jaar. Onze complimenten.

Toch hebben we ook zorgen. De Perspectiefnota en de Meicirculaire kennen iedere keer een negatieve bijstelling; €554.000,= voor 2020 tot €757.000,= in 2022. Gelukkig heeft het college deze bijstellingen kunnen oplossen door het nemen van financieel technische maatregelen bovenop de bezuinigingen die in het afgelopen jaar zijn uitgewerkt. Tijdens de bespreking van de Perspectiefnota in juli heeft de VVD de term: "financieel technische maatregelen" vertaald naar "creatief boekhouden". Met de uitleg van de wethouder in o.a. de auditcommissie moeten we dat wat terugnemen. De VVD denkt dat het voorliggende pakket een degelijke onderbouwing kent. Het is ook goed dat we daar met elkaar over discussiëren. Het afsluiten van langlopende leningen met een extreem lage rente is een goede maatregel en levert voor het komende jaar €93.000,= op en voor de jaren daarna nog meer. Ik heb het stuk van dit jaar gepakt en vergeleken met dat van vorig

jaar. Dan zien we dat de rijksuitkering uit het Gemeentefonds €700.000,= hoger is dan het jaar daarvoor.

Andere besparingen die zijn doorgevoerd; de salarissen van de ambtenaren waren te hoog ingeschat en er zijn aframingen op het sociaal domein waardoor we op een lager kostenniveau komen. Het college gaat er vanuit dat het sociale domein in control is en dat wij door de unieke werkwijze van Heerde geen tegenvallers verwachten. Wij hopen van harte dat we dit kunnen vasthouden. Tijdens de laatste themaraad bleek dat de inzet op preventie zijn vruchten heeft afgeworpen. Onze complimenten daarvoor.

Zorgelijk vindt de VVD de hoge jeugdkosten. De aanvulling van het Rijk is wellicht (ook in de toekomst) niet voldoende en zal continu aanpassing van beleid noodzakelijk maken. Daar willen wij aandacht voor vragen. Afgelopen week kregen we zelfs landelijke media-aandacht voor onze top 1 score met het hoogste aantal jeugdigen met zorg. Achteraf blijkt het genuanceerder te liggen. Waarom maken we dan een lijstje voor het CBS waarin we zelf de score 5% te hoog doorgeven? Wij vinden dat jammer, want daardoor worden zaken in een perspectief geplaatst die je later heel moeilijk kunt corrigeren. Daarnaast hebben wij in de commissie en in de voorbesprekingen vragen gesteld over het hoge aantal jeugdigen dat zorg krijgt, maar we hebben nooit het antwoord gehoord dat Heerde verkeerd telde. Het was een verrassing dat dat nou juist in de krant stond en dat dat niet eerder aan de gemeenteraad kenbaar is gemaakt. We zien dat heel wat zorginstellingen bezig zijn de maximale indicatiestelling vol te plannen. Dat heet Diagnose Behandel Combinatie (DBC). Ik wil er aandacht voor vragen dat, als wij wat meer in control zijn op de zorg, we gaan kijken of daar niet teveel geld aan wordt uitgegeven, omdat al die indicaties worden volgezet.

3 Sturend

De Gemeenteraad moet sturen op de regievoering van andere organisaties, die taken voor de gemeente uitvoeren. Het gaat dan om zogeheten verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen). Menig fractie en ook de VVD maakt zich al enige tijd grote zorgen over de financiële ontwikkelingen binnen bijvoorbeeld de VNOG en Plus OV. Het college geeft aan dat alle te verwachten kosten van de verbonden partijen in de begroting zijn opgenomen. VNOG: het is onrustig bij de brandweer in onze gemeente, 1 auto inleveren en het duikteam. Wij denken dat dat nog de nodige aandacht vergt.

De VVD vindt in het algemeen dat het college een veel actievere toezichthoudende rol moet innemen bij Gemeenschappelijke Regelingen, met name het financiële beleid. De ervaring van de afgelopen periode leert dat er meerdere GR'en zijn met veel te hoge managementkosten, die zelf niet in control zijn. Wij kunnen daar niet iedere keer de portemonnee voor trekken. Voor de VVD is het klip en klaar dat de reorganisatie die daar nu plaatsvindt moet lukken zonder een beroep te moeten doen op aanvullend geld uit de begroting van de gemeente Heerde. Wij hebben herhaaldelijk aangegeven dat wat ons betreft de maat vol is, met gemeenschappelijke regelingen!

4 Controlerend

We hebben gezien dat in de begroting 2019 het bestuur €185.000,= meer gaat uitgeven. Ruimte, Ondernemen en Wonen groeit met €800.000,= Wij waren hierover verrast en hebben een ambtenaar om een toelichting gevraagd. De heer Kamp heeft daar keurig antwoord op gegeven.

Wat we nog missen uit het collegeakkoord, is de publiekscampagne die het daglicht zou zien. Wij tasten nog in het duister wanneer dat komt en wat het is. Het staat nergens in de programmabegroting. Daar krijgen we graag van het college antwoord op.

De VVD bedankt alle ambtenaren en betrokkenen bij het opstellen van de begroting en ziet het met vertrouwen tegemoet.

De heer Volkers leest het dictum voor van motie nr. 2019-12 inzake Wilde zwijnen, amendement nr. 2019-11 inzake Wilde zwijnen en het dictum van motie nr. 2019-11 inzake Flexwoningen. Deze motie wordt samen met D66/GL ingediend. Voorzitter: Dit staat genoteerd.

Betoog fractie CDA

Mevrouw Grotenhuis: Dit zijn de eerste algemene beschouwingen sinds lange tijd waarbij we het zonder ons collega-raadslid Jan Kampherbeek moeten stellen. Zijn overlijden op 19 oktober jl. laat een grote leemte achter in onze fractie en, naar wij aannemen, ook in deze raad. Jan was vanwege zijn vele verdiensten aan het begin van de zomer geridderd in de Orde van Oranje Nassau. Een terechte beloning voor een gedreven man en een gepassioneerd raadslid.

Jan, zijn grote passie waren de onderwerpen vanuit het sociaal domein, de renovatie van ons Raadhuis, glasvezel voor de buitengebieden van onze gemeente en de financiën. Ten aanzien van uitvoerende zaken, zoals Pepperflow, zullen wij altijd het beeld vasthouden van hoe Jan zich hierin vastbeet en menige discussie voerde over de inrichting hiervan. Wij gaan Jan missen, niet alleen alleen als mens en collega, maar ook zijn bevlogenheid en markante uitspraken. Uitspraken zoals: 'Ik noem maar een getal, dat je niet denkt dat ik 't weet', 'Prima toch! Op alles wat hij wel en ook niet prima vond', 'Ruimtevaarders, waarmee hij de commissieleden van de commissie ruimte betitelde' en zo nog veel meer.

Jan was van de cijfers en een begroting als deze werd tot achter de komma uitgeplozen. Op de audit van 2 oktober jl. over deze begroting heeft Jan zijn laatste bijdrage geleverd en daarmee komen we bij de begroting zoals die nu voor ons ligt.

Het college is vanuit het collegeprogramma meegegeven dat we realistisch willen ramen. Dit zien we zeer zeker terug in de stukken zoals aangeleverd. Een sluitende begroting is een mooie start van een jaar, en een jaar positief afronden nog veel mooier. Dus, bij voorbaat schouders eronder en succes gewenst met de uitvoering! Waarmee we nu gelijk van de gelegenheid gebruik willen maken om namens onze fractie van het CDA alle ambtenaren te bedanken voor hun inzet om deze begroting tot stand te brengen en een ieder succes willen wensen met de uitvoering hiervan.

Het komende jaar wordt een jaar van uitvoering, waarin ons tevens een aantal voorstellen wordt gepresenteerd. Daarnaast blijven we ons inzetten op zorg aan de kwetsbaren in de samenleving en voor plannen en ontwikkelingen die passen in duurzaam verbinden.

Het dekkingsplan, zoals dit tot stand is gekomen en is opgesteld, krijgt de goedkeuring van het CDA. Het is goed om te zien dat er niet voor is gekozen om de tekorten te dichten met drastische inhoudelijke ombuigingen, maar om dit te doen met financieel technische maatregelen.

Wel een reactie vanuit het CDA op de rentebesparing in de komende jaren: wellicht een idee om de besparing niet te besteden voor andere doelen, maar om extra af te lossen. Zo wordt het risico verkleind voor als de rente weer gaat stijgen.

Vanuit het programma bestuur, vraagt onze fractie aandacht voor de herziening van de APV programma bestuur. Wij vinden dat het hoog tijd is om deze te herzien. Wij doelen op de APV openings- en sluitingstijden voor para-commerciële instanties. Wij vinden het belangrijk dat hiermee niet meer te lang wordt gewacht en verwachten in het 1e kwartaal van 2020 een eerste voorstel. Het CDA is een groot voorstander van instandhouding van onze Brandweer! Wij zijn blij dat deze in onze gemeente aanwezig is, niet alleen om de branden te blussen, maar ook vanwege het feit dat het korps een duikteam heeft, wat ons volstrekt niet overbodig lijkt, gezien de ligging van onze gemeente ten opzichte van een grote hoeveelheid oppervlaktewater, zoals het Apeldoorns kanaal, de rivier de IJssel, het Heerderstrand en diverse weteringen en beken. Een warm pleidooi van het CDA dus om deze voorzieningen voor Heerde te behouden.

Een heel positieve ontwikkeling is dat de Politie haar intrek heeft genomen in de Heerd. Zichtbaar blauw op straat is uiteraard een goede zaak en werkt preventief. Graag worden we op de hoogte gehouden van de resultaten van dit nieuwe beleid.

Aangaande het onderwerp Ruimte is de fractie content dat het college hard werkt aan de herontwikkeling van het centrum. We hebben het vertrouwen dat u binnenkort komt met concrete plannen om aan ons voor te leggen. We zien op dit moment volop bouwactiviteiten in onze dorpen. Daar zijn we als fractie blij mee. Maar we zijn er nog niet en vragen uw volledige inzet op dit beleidsterrein!

Wij brengen graag nog de volgende punten graag onder uw aandacht:

1. U voert voor de vervanging van het dak van scholengemeenschap de Noordgouw een investering op van meer dan € 700.000,= voor 2020. Kunnen wij in de toekomst nog meer investeringen verwachten in schoolgebouwen, mede als gevolg van de noodzakelijke verduurzaming van bestaande schoolgebouwen?

2. In de investeringslijst is een bedrag opgenomen van € 600.000,= voor bruggen over het Apeldoorns Kanaal. Het is ons niet duidelijk wat U beoogt met deze investering. Het beweegbaar maken van bruggen lijkt ons definitief van de baan.

U geeft in uw begroting aan dat de bestaande grondexploitaties aflopen en dat er geen nieuwe grondexploitaties op stapel staan. Dit heeft te maken met de uitnodigingsplanologie, waarbij gebiedsontwikkelingen zoveel mogelijk aan de markt worden overgelaten. Het overlaten van de gebiedsontwikkeling aan de markt vermindert het financiële risico voor de gemeente. Maar de huidige situatie (extreem lage rente) biedt ook kansen om te investeren. De fractie van het CDA zou graag in het voorjaar van 2020 een memo zien van het college waarin de kansen en risico's in beeld worden gebracht in het geval dat de gemeente (weer) een actieve grondpolitiek gaat voeren.

Duurzaamheid en Energie. Zodra deze twee termen in één zin naar voren komen, lijkt het wel of we stoppen met nadenken en alles maar ingevoerd moet gaan worden. Recent nog wou een onderneming ons recreatieve landschap opofferen voor een energiefabriek. Want laten we wel zijn: een hectare zonnepanelen is gewoon een energiefabriek. De fractie van het CDA vindt dat er eerst maar eens een helder en eensluidend beleid worden gemaakt. Wie recent het nieuws gevolgd heeft en de geleerden uit Den Haag heeft horen praten, zou bijna gaan denken dat een zonnepaneel of een windmolen natuurlijker is dan een akker met mais, of een koe in de wei. Dan ben je wel heel ver van de realiteit afgedwaald en in de Haagse rekenmodellen beland. De fractie van het CDA pleit ervoor om in gezamenlijkheid ons allen de ruimte te geven om voor de toekomst van onze gemeente na te denken en ruimte te geven in duurzame keuzes.

Voorzitter, ik kom met een afronding van mijn betoog namens onze CDA fractie. Voordat ik afsluit, wil ik graag nog uw aandacht vragen voor onze wethouder Jan Berkhoff. Fijn dat de ingreep die Jan moest ondergaan goed is afgelopen. Gelukkig kondigen zich nu weer betere tijden aan voor Jan en zijn naasten. Langs deze weg willen wij Jan Gods kracht en een voorspoedig volledig herstel toewensen.

Tot slot wens ik u allen, namens de fractie van het CDA Heerde-Wapenveld veel wijsheid en bovenal Gods zegen toe!

Betoog GBP

De heer De Weerd: Allereerst willen wij het college, de ambtenaren en alle andere betrokken personen bij het tot stand komen van deze begroting bedanken voor het gedane werk. Ook dit jaar bereikten ons de begroting 2020 en de meerjarenraming 2020-2023 weer op tijd.

Wij zouden onze bijdrage graag starten met onze visie op hoe onze gemeente op het moment bestuurd wordt. Raadsvergaderingen staan bol van de hamerstukken en duren soms niet langer dan uur. De laatste vergadering spande de kroon en duurde zelfs maar 20 minuten. Hoe kan dit? Natuurlijk ligt dit ook voor een deel bij de raad. Wij beslissen of een onderwerp uitvoerig besproken moet worden, of niet. Toch vinden wij ook dat er een andere kant is. Wij vinden dat, met alle adviezen die we geven aan het college, het veel te lang duurt voordat deze in een commissie en de raad komt voor afhandeling. Hoe kunnen we samen dit verbeteren? Ik hoop dat er nog eens een tijd komt dat we weer op een normale manier kunnen vergaderen en dat er in een raadsvergadering nog eens een discussie tot stand komt.

Het positieve zal ik ook zeggen. Het is knap positief van het college dat de begroting sluitend is gemaakt. Afgelopen jaar hebben we met z'n allen een bepaalde richting gegeven en het college heeft zich daar strikt aan gehouden. Maar we zijn hier niet alleen voor de mooie ogen, we moeten ook mee kunnen denken en mee kunnen beslissen over hele belangrijke onderwerpen. Dat is onze rol ook. Als je de gemeentewetten goed leest, hebben we best nog wat te vertellen en moet alles

niet worden afgehamerd. Toch verwachten wij nog ombuigingsplannen. Dat is nog niet aan ons voorgelegd, maar ik hoop dat dat binnenkort behandeld kan worden. Wij willen ook inhoudelijk ingaan op een aantal punten uit de begroting waarover wij opmerkingen of bedenkingen hebben:

- 5 Wij verwachten voor de Groteweg tussen Hattem en Wapenveld een snelle verandering voor de tussenberm. Ik kom er bijna dagelijks langs en verbaas me erover hoe het vrachtverkeer daar door de bermen rijdt. Het houdt niet op. Je zou haast denken dat die weg te smal is, maar het is een levensgevaarlijke situatie. Ik hoop niet dat er ernstige ongelukken gebeuren. Ik heb er voor de
10 aanleg al op gereageerd en heb ook wel tegen de ambtenaren gezegd dat GBP nog niet voor 50% hulp heeft gehad. Het is nog uitgekomen ook. Wat hebben we toch wat aangehaald met die hele wegaanleg. Het is heel jammer, maar wij hopen dat er nog wat verbeteringen uit de ramingen komen dat er nog wat mee kan worden gedaan. Het is me opgevallen dat er 18 borden zijn geplaatst om voorrangssplitsingen aan te geven. Waarom dat is gedaan? Hadden ze de berm maar aangevuld i.p.v. al die borden en af en toe een voorrangsbordje. Dat was veel goedkoper geweest.
15 Het is mij niet duidelijk waarom dit is gedaan. Ik hoop dat er vanavond een net antwoord op gegeven kan worden en dat er wordt gezegd wat er binnen de ramingen aan kan worden gedaan.

- Over de Verordening begraven: ik weet dat er een vervolg komt. Die verordening mag van mij best in december langs ons komen, maar ik hoop dat er bij staat dat die verordening ook in 2020
20 gewijzigd kan worden aan de hand van de adviezen die wij gaan geven. Ik word bijna maandelijks aangesproken over de situatie. Niemand snapt dat het zo duur is en dat het moet worden aangepast.

- De heer Van Ommen: Graag zou ik mijn deel beginnen met een erg belangrijk onderdeel van de begroting, het sociaal domein. De cijfers die we in deze sector kunnen schrijven, stemmen ons
25 positief! Knap dat (met alle onzekerheid die er was, en nog steeds is) dit gerealiseerd is. Natuurlijk begrijpen wij dat er met betrekking tot eventuele nog in te dienen facturen een slag om de arm gehouden moet worden, maar dankzij deze voorspellingen kunnen wij de toekomst toch met een gerust hart tegemoet zien.

- 30 Voor ons ligt een begroting met een reële ambitie en niet met veel ruimte voor nieuw beleid. Logisch, gezien onze financiële positie. Dat natuurlijk wel. In het verleden hebben we geld geleend om ambities waar te maken. Door de lage rente schrijven we op dit moment een voordeel van €400.000,=. Wij denken dan: wat gebeurt er bij een oplopende rente in de komende jaren? Hebben
35 we dan een probleem? Kan het college uitleggen hoe we dat gaan dekken in onze begroting?

- We hopen dat de tijden zullen veranderen. We moeten vooral het geld dat we hebben op de juiste manier uitgeven. Daarom hebben wij (naast de zojuist gegeven complimenten voor de cijfers rondom het sociaal domein) ook enkele vragen en kritiekpunten die mogelijk meegenomen kunnen
40 worden bij beslissingen in de toekomst.

- Om te beginnen de renovatie van het raadhuis: We zijn blij met de extra subsidie van €700.000,= die hiervoor binnengehaald is. Sterk werk van het college! Wel vinden we nog steeds dat dit geld niet lukraak uitgegeven moet worden en zijn wij voor versobering van het hele plan.
45 Bij oplopende ramingsbedragen en budgetoverschrijdingen moet dit onderwerp direct weer onder de aandacht komen en dienen we te kijken hoe we het dan aan gaan pakken. Dit om onaangename verrassingen (nog onaangenamer dan de geur die hier door het vocht hangt) te voorkomen. Wij hopen dat het college dezelfde werkwijze voor ogen heeft.

- 50 Dan een ander heet hangijzer in het afgelopen jaar, het Ondernemersfonds. Wij hebben mogen vernemen dat dit nog niet optimaal werkt en dat de boeren hier niet meer massaal aan mee willen doen. Sterker nog: liever massaal niet meer mee zouden doen. Zij maken weinig gebruik van de financiële middelen uit dit fonds. Hoe gaan we dit oplossen? Zij staan een andere oplossing voor, namelijk een zogenaamde BIZ (bedrijfsinvesteringszone). Hoe kijkt het college aan tegen een BIZ
55 voor een eventuele aanpassing in de toekomst bij het Ondernemersfonds? Wij willen namelijk dat

die €180.000,= die hiervoor is bijgeraamd op een goede en eerlijke manier besteed gaat worden! En op een manier zodat wij als samenleving het best van dit goede initiatief kunnen profiteren! Want we zijn heel dankbaar aan degenen die dit hebben opgestart en die zich hier zo hard voor maken.

5 Dan een opmerking over het groenonderhoud in onze gemeente. Wij zijn een Cittaslow-gemeente, maar het lijkt er op dat het onkruid en andere ongemakken in het groen ook erg slow aangepakt worden. Wij vragen voor alle kernen meer budget voor onderhoud. Het afgelopen jaar zag onze gemeente er niet uit! Als antwoord kregen we dat er hierop bezuinigd is bij de ombuigingen. Maar het hele onderhoud kost nog steeds meer dan € 1 mln. (blz. 99) En nog opvallender: wij kunnen
10 geen bezuinigingen ontdekken t.o.v. het vorige jaar, en ook niet t.o.v. de jaren daarvoor. Bedragen lopen zelfs op! Maar het is er wel slechter op geworden!?! Wat is er precies op groenonderhoud bezuinigd?

15 Dan een vraag over het terrein van de oude school "de Hank". Binnenkort gaat dit in de verkoop. We hebben het hier over een enorm groot complex en terrein dat heel veel op zou moeten leveren als je de waarde in meters zou uitrekenen. Wij vinden de prijs die gevraagd wordt (namelijk €160.000,=) veel en veel te laag... Hoe is deze prijs tot stand gekomen en waarom is het niet minimaal een half miljoen? Het zijn de uitgaven die we laag moeten houden, niet de inkomsten! Dan een advies m.b.t. de bevrijdingsactiviteiten die gepland gaan en mogen worden in 2020, bij de
20 viering van 75 jaar vrijheid. Wij willen voorstellen dat dit voor de verenigingen legervrij vergunningen aangevraagd kunnen worden! Anders is het niet zinvol om er subsidie voor te geven. Een beetje het idee van: Met de linker geven en met de rechter weer terug pakken.

25 Het laatste punt wat we willen aanstippen is een punt waarover we kort geleden in de krant lazen. Er is veel geld nodig voor aanpassingen in de Heerd. Begrijp goed, wij snappen de noodzaak van een goede klimaatregulatie in de lokalen helemaal en vinden deze aanpassing meer dan noodzakelijk! Wel jammer dat hier bij de bouw van de Heerd min of meer overheen is gekeken. Het is toch geld dat we anders hadden kunnen en moeten besteden. Het bedrag van €45.000,= dat
30 betaald moet worden om te zorgen voor een betere akoestiek in de theaterzaal galmt nog een beetje na in onze oren. Wij vinden dit echt een buitensporige uitgave in het licht van het ambitiearme beleid dat wij voeren en vragen ons af of dat niet beter besteed had kunnen en moeten worden.

35 Concluderend: Wij willen in de toekomst meer budget vrij krijgen om ambitieus te werk te kunnen gaan. Dan moeten we bewustere keuzes gaan maken in de uitgaven die we doen en creatief blijven zoeken naar manieren om inkomsten te werven, waarbij we een eerlijke partner zijn zonder onszelf daarbij in de vingers te snijden. Op deze manier hopen we volgend jaar nog meer ambitie uit te kunnen spreken in onze begroting!

40 Uiteraard gaan wij als Gemeentebelang Boerenpartij Heerde akkoord met de hele programmabegroting, waarbij veel goed werk is geleverd, omdat wij ook wel snappen dat met de middelen die beschikbaar waren het maximale resultaat is behaald. Daarvoor dank. Wij wensen het college en het ambtelijk apparaat veel wijsheid voor het komende politieke jaar en spreken de wens en verwachting uit dat we in goede samenwerking het volgende jaar in zullen gaan!

45 **Betoog fractie PvdA**

De heer Horst: Vooraf wil ik even stilstaan bij het overlijden van Jan Kampherbeek. Meerdere jaren hebben we gezamenlijk met de auditcommissie diverse begrotingen, Voorjaarsnota's en
50 Perspectiefnota's mogen doorspitten. Niet zelden werden het met Jan memorabele avonden. We zullen hem missen. Ook deze begroting heeft hij nog mee voorbereid en heeft hij zijn vragen kritisch en opbouwend aan de wethouder en aan de ambtelijke organisatie gesteld. Dat was de laatste keer dat hij in ons midden was. Daar heb ik de afgelopen tijd vaak aan teruggedacht. Zoals vanavond al vaker is gememoreerd, zullen we hem zeker missen.

Geachte voorzitter, gemeenteraad, leden van het college, aanwezigen op de tribune en bij ons via Radio 794. Ik wil beginnen met een compliment aan een ieder die een bijdrage heeft geleverd om al deze stukken weer tijdig bij ons hier op tafel te krijgen.

5 We kijken vanavond vooruit naar het jaar 2020. Een jaar dat landelijk, maar ook zeker hier binnen onze gemeentegrenzen, voor een groot deel in het teken zal staan van de 75-jarige bevrijding van ons land. Wij zijn dan ook verheugd te lezen dat naar aanleiding van ons initiatief bij de Perspectiefnota om geld te reserveren in de begroting voor deze festiviteiten, dat raadsbreed werd ondersteund, het college hier €20.000,= voor vrijmaakt.

10 Ruim anderhalf jaar geleden werden we als politiek aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen geconfronteerd met een miljoenentekort. Dit miljoenentekort zorgde in eerste instantie voor spanningen, maar vrij snel hierna gingen de schouders eronder. Vorig jaar werd tijdens de begroting een eerste stap gezet. Daarna kwamen er avonden waarin inwoners mochten meedenken. En op dit moment ligt er een evenwichtige begroting waarin we niet aan pijnlijke maatregelen ontkomen, maar we wel een stabiele basis leggen waarmee we vooruit kunnen.

15 We zijn hierbij helaas wel afhankelijk van onze onbetrouwbare partner uit Den Haag. Gelukkig wordt ook daar ingezien dat het zo niet langer kan en is daar door diverse partijen gesproken om gemeenten meer stabiele zekerheid te geven. Geen woorden maar daden, zou ik willen zeggen tegen de beleidsmakers in Den Haag.

20 Wij vinden het verstandig dat het college heeft gekeken naar de langlopende geldleningen, gezien de huidige rentestand en hiermee een voordeel heeft behaald voor ons als gemeente Heerde. Het komend jaar zal ons raadhuis verbouwd worden. We zijn als fractie verheugd dat we vanuit de provincie alsnog een subsidie ontvangen van €750.000,=. We willen een compliment uitdelen aan het college. We kunnen het geld als gemeente Heerde buitengewoon goed gebruiken.

25 Armoedebeleid. We zien dat dit college ruim aandacht heeft voor het armoedebeleid. Dat waarderen wij en de PvdA fractie wil het college aanmoedigen hier vol op door te blijven gaan. We hebben wel een suggestie om toch iets te veranderen. Wij vernamen in diverse gesprekken dat de data waarop de gemeente de bijstandsuitkeringen op de rekeningen van de uitkeringsgerechtigden stort erg laat in de maand zijn. Elke keer tussen de 29e en 31e van de maand. Na diverse gesprekken zijn wij
30 erachter gekomen dat veel mensen hierdoor in problemen kunnen komen. Een voorbeeld. Veel vaste lasten gaan bij de mensen tussen de 25e en 27e van de maand van hun rekening af. Dat betekent soms dat het niet lukt, aangezien de uitkering pas later volgt. Als de uitkering voor of op de 25e van de maand gestort wordt, kunnen daarna alle vaste lasten van de rekening af en heeft men binnen enkele dagen een goed overzicht van het te besteden bedrag voor de rest van de maand. Het is een
35 simpele en kleine ingreep, maar kan voor enorm veel verlichting en duidelijkheid in hun financiële huishouding zorgen voor een grote groep mensen. We hebben geïnformeerd of dit mogelijk is en dat is volgens enkele kenners het geval. Wij roepen het college dan ook op hiermee aan de slag te gaan. Daarnaast vinden wij als PvdA Heerde dat iedereen mee kan en moet doen in de Heerder
40 samenleving. We kunnen hier als gemeente op diverse terreinen een rol in spelen. Minimagelden dienen goed besteed te worden en niet bij een overschot in de algemene middelen terecht te komen.

Verkenning. Voor PvdA Heerde staat vast dat we willen blijven samenwerken in de noord-zuid as, in welke vorm dan ook. 2020 is ook het jaar waarin we een discussie zullen gaan voeren over de
45 uitkomsten van de verkenning die is ingesteld door de provincie. Naast dat wij als fractie benieuwd zijn naar de uitkomsten hiervan, kijken wij ook erg uit naar het debat hierover in onze raad en in de regio.

50 In 2020 zullen we komen tot een nieuwe woonagenda voor onze gemeente. Een belangrijk document, waar we met ons allen goed over na moeten denken. De opgaven zijn duidelijk en door
55

ons als fractie al meermalen herhaald. Door de motie kwantitatieve eisen woningbouw bij de vorige behandeling van de begroting is dit versterkt en het doet ons als fractie goed dat deze motie onderdeel is geworden van het beleid aangaande de woningbouw, waarbij de nadruk dus ligt op het bouwen van meer starterswoningen en sociale huurwoningen. We kunnen het niet vaak genoeg benadrukken.

Duurzame energie. We willen aan wethouder Meijer wederom het verzoek doen om te komen met een visie hier op. Naast het feit dat er in de Cleantech regio een proces loopt, waarvan we het eerste atelier onlangs positief ervaren hebben, moeten we als Gemeente Heerde ook een duidelijke visie op duurzame energie ontwikkelen. We hebben de afgelopen periode gezien dat het ontbreken van een dergelijke visie leidt tot onnodige discussies.

Brandweer. De fractie van PvdA Heerde wil hier vanavond ook nog aandacht hebben voor de situatie bij de VNOG. We willen dan met name wijzen op de zorg die er leeft over het eventueel verdwijnen van de duikploeg en een hulpverleningsvoertuig. Wij willen als fractie hier nogmaals de oproep doen aan het college om er alles aan te doen deze 2 zaken te behouden voor onze brandweer. De aanrijtijden zullen grote consequenties hebben op de veiligheid van de inwoners in onze gemeente, voor bijvoorbeeld de waterrijke gebieden in ons achterland. Kijkend naar de waterongevallen en reddingsoperaties van afgelopen jaar, zal dit bij het verdwijnen van de duikploeg, en dus langere aanrijtijden, naar alle waarschijnlijkheid slachtoffers gaan opleveren, ook onder de hulpverleners. Want die blijven niet aan de kant staan. Ook willen wij graag verwijzen naar een eerder uitgebracht rapport: 'Slagkracht waterongevallen 2018', waar onderzoek is gedaan naar waterongevallenbestrijding. De analyse in dit rapport, uitgekomen in december 2018, geeft aan dat er zelfs ruimte is voor opschaling.

Met veel water is dit zeker relevant voor de veiligheid binnen onze gemeente. Daarbij willen wij opmerken dat het niet alleen relevant is voor onze gemeente, maar ook voor de gemeenten Hattem en Epe, die ook van deze diensten gebruik maken. De fractie van PvdA Heerde wil dan ook een oproep doen aan burgemeester Jacqueline Koops om de samenwerking met deze gemeenten op te zoeken binnen het AB van de VNOG, zo ook de samenwerking met de gemeente Harderwijk op dit dossier. Beide gemeenten kunnen de duikploeg goed gebruiken. Daarbij moet ook zeker in beschouwing gehouden worden dat de kosten van het saneren van één duikploeg €44.000,- zijn. Oftewel 1% van de totale bezuiniging binnen de VNOG. Dit is het niet waard om de veiligheid van onze inwoners in de waagschaal te leggen.

Sociaal domein. Op 7 oktober jl. vond er een themaraad omtrent het sociaal domein plaats. Als PvdA hebben wij deze themaraad als bijzonder positief en leerzaam ervaren. Er is een goed beeld geschetst van de monitoringscijfers, de trends en ontwikkelingen welke gaande zijn binnen het sociaal domein. Tevens is door externe en ketenpartners ingegaan op de werkwijze en samenwerking in de toegang tot het sociaal domein. Wij willen langs deze weg dan ook nog eens alle betrokken beleidsmedewerkers en ketenpartners danken voor hun inzet. Dergelijke themaraden geven ons als raad een integraal beeld van de stand van zaken, nu en naar de toekomst gericht.

Schoon en leefbaar huis. Vanuit de complex zwaardere zorg zou je geneigd zijn om eerder naar meer uren te streven dan dat er op ureninzet bezuinigd moet gaan worden. Maar ook wij begrijpen dat niets doen wellicht geen optie is. De fractie van de PvdA pleit allerm minst voor de inzet van een schoonmaakbedrijf: hierin vinden wij, naast de aandachtspunten die door ons benoemd zijn in zowel de beschouwingen als tijdens behandeling van de voorjaarsnota (waar ook door de gezamenlijke organisaties is ingesproken) de signaleringsfunctie een zeer belangrijk punt. Ook zal het direct effect hebben op de sociale component en de kennis en specialismen die vanuit de diverse organisaties worden ingezet. Wij willen het college meegeven om deze zorg betaalbaar te houden, te kijken naar de huidige instroomvoorziening en deze, indien nodig, aan te scherpen.

Wij hopen op een fijne samenwerking en wensen u allen veel wijsheid en gezondheid toe. Voorzitter, ik dank een ieder voor zijn of haar aandacht!

Schorsing

De voorzitter vraagt de collegeleden of zij behoefte hebben de vergadering kort te schorsen. Dat is het geval en de voorzitter schorst de vergadering om 20.29 uur voor 10 minuten. De vergadering wordt voortgezet om 20.49 uur.

Reactie college op betogen, moties en amendementen

Wethouder Meijer

Het college heeft met plezier de bijdragen van de fracties aangehoord en de toonzetting geproefd, die te duiden is als positief constructief. Bijzonder te zien dat we voor het eerst een begrotingsavond hebben in één sessie. Richting de fractie van D66/GL, als het om inclusief en diversiteit gaat; het college in huidige samenstelling is uniek; een vrouwelijke gemeentesecretaris, een vrouwelijke burgemeester, een vrouwelijke wethouder. Dit is een redelijk uniek moment.

Ik proef dat de maatregelen die zijn getroffen om de begroting sluitend te maken draagvlak hebben, maar ik proef ook de zorg hoe het straks verder gaat als de rijksbijdragen blijven fluctueren. GBP stelt vast dat er misschien nog ombuigingen komen. Die ben ik in deze begroting niet tegengekomen. Ik wil duidelijk stellen dat dat niet aan de orde is. Door verschillende fracties is gevraagd naar de stand van de ombuigingen. De stand van de ombuigingen, zoals we die vorig jaar hebben voorzien, ligt op dit moment op de college tafel en wordt binnenkort besproken. De uitkomst daarvan brengen we ter kennisgeving aan de raad. Dan heeft de raad een overzicht van het totaalpakket waar we op dit moment staan. De fractie van D66/GL geeft aan dat er voor de Omgevingswet en de uitnodigingsplanologie geen middelen in de begroting zijn voorzien. In de begroting van 2019 is daar €80.000,= voor opgenomen en voor 2020 €122.500,=. Dat is vastgesteld bij de Perspectiefnota. Over klimaat, energie en duurzaamheid is veel te zeggen. Ik proef bij verschillende fracties dat de afgesproken werkwijze om individuele voorstellen te bespreken tot vraagstelling leidt. Misschien moeten we een keer apart bespreken hoe we daarmee omgaan. D66/GL wil graag een lokale nota. Daarvan hebben we afgesproken dat we dat niet doen. We zouden dat koppelen aan de werkgroep Omgevingswet. Ik wil graag overwegen dit apart te bespreken. Er werd gevraagd naar het Centrumplan Heerde. In de afgelopen weken zijn we zeer intensief bezig geweest met de projectontwikkelaar en met verschillende partijen in het dorp zelf. We hopen dat we daar in de komende weken meer helderheid over krijgen. Het gaat langzaam maar zeker de goede kant op. Stikstof is landelijk en lokaal een zorg als het gaat om de hoge stikstofophopingen in Natura 2000-gebied de Veluwe. Binnenkort zullen we er als college over doorspreken hoe we lokaal een handreiking kunnen bieden voor de bouwers. Het is buitengewoon complex. Tot 2 keer toe hebben we gezien dat er een landelijke regeling zou komen. Lokaal hebben we de handschoen opgepakt om een notitie voor te bereiden. Zodra er landelijk meer helderheid over is, zullen we hier met de raad over van gedachten wisselen. De vliegroutes is een onderwerp dat wij in het bestuurlijk overleg agenderen en adresseren. De afwaardering van wegen qua snelheid is wellicht een interessante gedachte voor het bieden van stikstofruimte.

Ik vond het buitengewoon aangenaam dat de fractie van de VVD de term "creatief boekhouden" heeft teruggenomen. Het college waardeert het buitengewoon dat maatregelen van de kant van de raad draagkracht hebben. Het wordt zorgelijk als het college te horen krijgt dat zij de afgelopen tijd niet actief is geweest, maar wel een rijtje plannen aankondigt. Vaak heb je planvorming nodig om tot actie te komen, maar wellicht is het goed de actualiteit te bekijken. Als we naar de raadsagenda's van de afgelopen maanden terugkijken en zien hoeveel bestemmingsplanprocedures door de raad zijn afgerond, of naar allerlei concrete maatregelen kijken die zijn genomen, van vangnetuitkering tot energiecoöperatieborgstelling, dan is het niet zo dat we alleen maar een plan maken om over na te denken, maar ook een plan om als sameleving in beweging te komen. Als overheid zijn we vaak faciliterend bezig. Het college moet een begroting voor 4 jaar afgeven. Er zit nog één gaatje in, nl. de jeugdzorg. Dat is echt een stelpost onder goedkeuring van de toezichthouder en BZK. De fractie van het CDA vraagt specifiek naar het extra aflossen van rente op de leningen die in de zomer zijn gesloten. Wij kunnen niet zomaar versneld aflossen, omdat we dan

5 tegen een boeterente aanlopen. De motie van de VVD vraagt een actie te zetten die landelijk loopt, nl. flexwonen. Dat is een interessante gedachte, die spoort met de discussie die we in mei in de commissie hebben gevoerd om de woonvisie te concretiseren naar een woonplan. Als het college daarmee akkoord gaat, zullen we in december/januari over het Woonplan van gedachten wisselen.
10 De gedachte van flexwonen kan daarin worden betrokken. Het CDA wil graag in het eerste kwartaal een notitie zien over de gevraagde verkenning of de gemeente weer actieve grondpolitiek moet bedrijven. Dat vind ik vrij snel. Ik denk dat het goed is dat we eerst als college en raad een goed gevoel hebben bij het Woonplan, waar al een enorme trendbreuk in zit om meer met sociale huur te doen. Dat is een uitdrukkelijke wens van de raad, die zojuist opnieuw is neergezet. Dat Woonplan moet in de Omgevingswet worden ingeklikt en dan hebben we een totaalpakket. Eén van de collegeleden die daar ook goede ideeën over heeft, ontbreekt op dit moment. Als het college weer op volle sterkte is, dan wil ik dit oppakken.

15 Ik proef dat de heer De Weerdts graag een gesprek wil over Begraven 2020. De deur staat altijd open. De heer Van Ommen maakt een terechte opmerking. We hebben een aantal leningen afgesloten bij een lage en zelfs negatieve rentestand. Gaat de rente stijgen, dan komen daar kosten uit. Het is lastig een inschatting te maken van de internationale economische ontwikkelingen. We horen dat die lage rente nog wel een poosje voortduurt. Wij begroten altijd op 2%. Voordat we van 0,0% terug zijn bij 2%, zijn we nog wel een tijdje onderweg. We hebben het wel als risico benoemd,
20 maar voor de korte termijn wordt dit niet ingeschat. Er worden zorgen uitgesproken over onze agrariërs, in relatie tot duurzaamheid en het Ondernemersfonds. In de commissievergadering van december komt een voorstel waarin het Ondernemersfonds haar ding blijft doen en er een oplossing voor de agrariërs wordt aangereikt. We kunnen daar dan een gesprek over hebben. De waardebepaling van de locatie van De Hank is volgens de gebruikelijke manier gedaan en is, net als anders, residueel berekend. De grondwaarde wordt berekend door de verkoopopbrengsten van de woningen te verminderen met de kosten. Dat komt bij bestaande en zeker bij oude gebouwen nogal eens teleurstellend uit. Je kunt makkelijker op een nieuwe locatie een nieuw gebouw neerzetten. Hier hebben we ook nog te maken met de voorschriften voor een gemeentelijk monument. Daardoor kunnen we hier geen topwaarde voor definiëren.

30 **Wethouder Cegerek:** Voor de zomer hebben we al een discussie gehad over de ombuigingen m.b.t. het Cultuurplein. De fractie van D66/GL zegt terecht dat de raad ruim op tijd geïnformeerd moet worden. Dat zullen we zeker doen. Dit zal ook bij de Perspectiefnota aan de orde komen. Door verschillende fracties zijn vragen gesteld over het verkeer en de wegen. De heer Tuinman vraagt het college te kijken naar het uniformeren van snelheden en borden. Een dergelijk pleidooi hoor ik ook
35 bij GBP over het onderhoud aan de Groteweg. Deze weg is aangepakt en afgewaardeerd naar 60 km. De fractie van CU-SGP wil dit ook elders zien. In het kader van milieu en de stikstofproblematiek is dit mooi, maar er zijn landelijke richtlijnen waar we ons aan moeten houden. Het college staat hier sympathiek tegenover en wil dit ook oppakken en waar het kan mogelijk maken, maar dit moet volgend jaar worden meegenomen in de actualisatie van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan. Ik zal dat daar in meenemen. De heer Van Ommen maakte een opmerking over het groenonderhoud in relatie tot Cittaslow. Cittaslow is een mooi keurmerk, dat staat voor duurzaamheid en een groen karakter. Vorig jaar hebben we de discussie gevoerd dat we op C-niveau gaan onderhouden i.p.v. op B-niveau en dat dat consequenties heeft. Willen we meer
40 gaan doen, dan moeten we meer begroten. Dat hebben we niet gedaan en dat was die bezuiniging. De klachten van de heer Van Ommen hoort het college ook. Maar we hebben wel oog voor de veiligheid van wegen en fietspaden en proberen het onderhoud goed te doen. Ik krijg nog wel steeds complimenten voor ons onderhoud. In vergelijking met andere gemeenten doen we het ook op C-niveau heel goed. We hebben ambtenaren, die daar waar het kan, naar nieuwe mogelijkheden
50 kijken.

Er zijn ook vragen gesteld over de renovatie van het raadhuis. Het college is blij met de subsidie die we aan het begin van het jaar waren misgelopen. De raad had het college de opdracht te geven alsnog te lobbyen en mogelijkheden te verkennen. Daar heeft het college serieus werk van gemaakt
55 en we hebben er een mooi resultaat voor gekregen. Dit neemt niet weg dat we bij het einde van de

streep zijn. Het moet een goed resultaat opleveren. We moeten aanbesteden. Als er iemand was die vaak aan mijn jasje trok over de renovatie van het raadhuis, was het Jan Kampherbeek. Ik moest er van hem voor zorgen dat we dit gaan doen, omdat het volgens hem belangrijk is voor deze gemeente. Ik vond zijn input heel waardevol en dit heeft zeker onze aandacht. GBP pleit voor een
5 sobere aanpak. We proberen binnen het afgesproken budget te blijven, maar er is geen zekerheid. Er moet nog worden aanbesteed. Binnen 2 à 3 weken krijgt de raad informatie over de stand van zaken m.b.t. de renovatie van het raadhuis.

De fractie van de PvdA vraagt of uitkeringen eerder kunnen worden uitbetaald. Onze
10 uitkeringsadministratie is in H2O-verband geregeld. Ik ga hiermee aan de slag, maar ik wil ook graag van de andere fracties weten of ik dit in H2O-verband als een vraagstuk vanuit de politiek mee kan nemen. Er moet afstemming plaatsvinden, maar ik probeer zo snel mogelijk de uitkomsten naar de raad te koppelen.

15 **Burgemeester Koops:** Er werd gevraagd of er al een programma bekend is voor het bevrijdingsfeest. Vanuit de inwoners is er een werkgroep opgestart. Volgende week maandagavond vergadert deze werkgroep en hebben ze het o.a. over de communicatie van het programma. Hopelijk wordt er volgende week iets door de werkgroep over gecommuniceerd. Het wordt een heel breed programma, met veel activiteiten. De eerste activiteit vindt al plaats op zaterdagavond 11
20 januari in De Heerd. Daarvoor bent u allemaal uitgenodigd. Het is een mooie kick-off van een reeks van feesten en activiteiten. Begin september is er een tweedaagse geweest van de VNOG. Ik zorg ervoor dat u voor de commissievergadering van 3 december een discussienota heeft, zodat we kunnen bespreken hoe we gaan reageren op de concept toekomstvisie van de VNOG en wat we met de 2 knelpunten doen, nl. het duikteam en de HV2. Een aantal fracties heeft iets gezegd over de
25 verbonden partijen. Er komt een rapport van de Rekenkamer. Dat gaan we bespreken.

D66/GL heeft een vraag gesteld over de onbegrijpelijke bezuiniging van €180.000,= op de huishoudelijke hulp. Vorig jaar hebben we met elkaar afgesproken €180.000,= te gaan bezuinigen. De kosten voor huishoudelijke hulp zullen groter worden, omdat we te maken krijgen met een
30 abonnementstarief. Naar verwachting brengt dit 4% kostenstijging met zich mee. Landelijk blijkt dit hoger te liggen, nl. rond de 20%. Het is dus echt zaak in te grijpen. Ik verwijs dus naar uw eigen afspraken om die bezuinigingen te realiseren. In 2018 is door KPMG onderzoek gedaan of die 2 uur huishoudelijke hulp voldoende is. Dat is toen als voldoende beoordeeld. Later heeft de Centrale Raad van Beroep gezegd dat dit een deugdelijk onderzoek is geweest. Mocht het in Heerde niet voldoende
35 zijn, dan kan er altijd maatwerk worden geleverd en kan er extra ondersteuning worden ingezet.

De fractie van de VVD stelt een vraag over de zorgelijk hoge jeugdkosten. Dat deel ik niet. Qua uitgaven en inkomsten zitten we redelijk op 100%. We kunnen de kosten dekken met wat er binnenkomt. Landelijk is dat wel anders, dus dat is iets waar we als gemeente Heerde trots op zijn.
40 Dat wij anders hebben gereageerd op de CBS cijfers komt doordat er bij ons op één hoop wordt geregistreerd. Elk contact of vraag over een jeugdige, opvoeding, of school wordt geregistreerd en wordt gezien als een contact met het CJG. Dat is niet het CBS-percentage. Die vragen echt naar jeugdhulp, dus naar een beschikking waarbij individueel jeugdhulp wordt ingezet. Dan liggen de cijfers anders. Dat hebben we pas gedaan nadat de CBS-cijfers zo hoog bleken. Ons systeem is een
45 goed systeem om mee te werken en we zien geen reden dat systeem te wijzigen. U hoeft zich geen zorgen te maken, want die 16% is niet het CBS-getal dat aanduidt hoeveel jeugdhulp we individueel verlenen.

Interruptie

50 De heer **Volkers:** Het ging mij om wat de wethouder ook zei, namelijk dat die kosten in de jeugdzorg in de toekomst een moeilijk punt zijn. Nu is het in balans, maar daarna hebben we nog een opgave te gaan.

Vervolg beantwoording burgemeester Koops

De publiekscampagne gaat vooral over het gebruik van drugs en drank en de aanpak daarvan. Die gaan we zeker inzetten en uitvoeren. We zijn in gesprek over de openings- en sluitingstijden van de paracommerciële instellingen. Er komt een voorstel naar de raad, maar dit moet goed worden afgestemd met instellingen en horeca. Dat ben ik op dit moment aan het doen. Het CDA vraagt of er nog meer investeringen aankomen, zoals die voor het dak van de Noordgouw. Er moet een integraal huisvestingsplan (IHP) worden gemaakt, om te kijken wanneer welke investeringen moeten worden gedaan. Om dat plan op te stellen, hebben we budget van de raad nodig. Daar komen we bij de raad op terug. Ik ga ervan uit dat dat medio volgend jaar is gerealiseerd.

Tweede termijn

Reactie raad op antwoord college en andere fracties

Mevrouw Van Amerongen: Het voorstel van CU-SGP om op alle wegen een uniforme snelheid van 60 km te hanteren spreekt ons aan, waarbij we ervan uitgaan dat het een afwaardering is. Ook de oproep om pro-actief met de stikstofproblematiek aan de gang te gaan is ons uit het hart gegrepen. Dit geldt ook voor Lelystad. We moeten niet aan de ene kant worden geconfronteerd met de uitstoot van het vliegverkeer en aan de andere kant allerlei maatregelen opgelegd krijgen. Ook het voortgang maken in de nieuwbouw en om daar desnoods extra inzet op te plegen kan onze instemming krijgen. De fractie van D66/GL dient de motie over Flexwonen mede in. Wat in de motie staat, sluit aan bij wat de fractie van D66/GL bij de Voorjaarsnota en de Perspectiefnota heeft gezegd over de achterstand in met name de sociale woningbouw, maar ook in het bouwen voor specifieke groepen. Flexwoningen zijn voor een specifieke groep. We willen graag in gesprek met de wethouder over voor welk model aan flexibiliteit wordt gekozen. D66/GL wil ook de tiny houses daarbij betrekken. We moeten meer doen voor woningbouw om met name mensen met een kleine beurs in de toekomst beter te kunnen bedienen. Ook de fractie van D66/GL vindt het belangrijk te sturen op verbonden partijen. Ons geduld is op en we sluiten daar graag aan. Over het duikteam, de brandweerauto en het centrum hebben wij dezelfde mening als het CDA. Wat zijn nu de concrete plannen? We delen de mening dat we volledig moeten inzetten op bouwen. De fractie van D66/GL heeft nu niet, maar wel bij de Voorjaars- en Perspectiefnota benoemd dat we een actievere grondpolitiek moeten gaan voeren, om de woningbouwmarkt vlot te trekken. Als we het aan de marktpartijen overlaten, kunnen we wel eens op een ongunstige balans uitkomen en gaat het ook te langzaam. Ook delen we het punt van helderheid over de gevolgen van de energietransitie. Er is niet echt een duidelijk antwoord van het college gekomen wat we daarmee moeten. De fractie van D66/GL vindt dit heel belangrijk en overweegt hier zelf een initiatief in te nemen. Net als GBP heeft de fractie van D66/GL ook wel eens het gevoel dat plannen lang op zich laten wachten. Wij ondersteunen dat we blij zijn met de €700.000,- voor de renovatie van het stadshuis. We waarderen zeer dat het college hier haar best voor heeft gedaan. De fractie van D66/GL ondersteunt de oproep om naar de klimaatbeheersing in De Heerd te kijken. In ons betoog hebben we onze zorg uitgesproken over de exploitatie van De Heerd in zijn algemeenheid. De afgelopen jaren hebben we uitgebreid over De Heerd gesproken en er zijn incidenteel oplossingen gekomen. Er was duidelijk dat dit niet structureel afgegrensd was naar de toekomst toe. We zijn benieuwd hoe dat nu loopt. De klimaatbeheersing is daar een technisch onderdeel van. Het zou goed zijn als we daar nog een keer inzicht in kregen. Over de opmerkingen van de PvdA: Het bevrijdingsfeest heeft ook onze warme instemming. Met het armoedebelief moeten we zeker doorgaan. Iedereen moet mee kunnen doen. De fractie van D66/GL vindt het belangrijk dat we zuinig zijn op de minimagelden. Woningbouw moet veel aandacht krijgen, met name voor starters en sociale huur. Ook de PvdA mist een visie op duurzaamheid. Ik neem aan dat hiermee hetzelfde punt wordt bedoeld dat de fracties van CDA en D66/GL hebben aangegeven over het bieden van kaders voor de ruimtelijke inpassing van de energietransitie. Kunnen wij nu een reactie geven op de motie van de VVD over de wilde zwijnen?

Voorzitter: Deze motie is ingediend om mij als burgemeester te supporten bij de aanpak van de wilde zwijnen. Dat vind ik zeer sympathiek. Ik deel uw zorgen die de zwijnen opleveren als ze in de bebouwde kom gaan lopen. Dat ze laatst in de bebouwde kom liepen, was een incident en dat was niet structureel. Doordat er maïs werd gehakseld renden ze de verkeerde kant op, het dorp in. Maar

het blijft een probleem. Ondertussen ben ik in gesprek met landeigenaren en met de Dorpsraad Wapenveld om te kijken of er een hek of raster voor het Stationspark moet komen. Ik heb een gesprek gehad met de landeigenaren die langs de Kromme Allee en de Kolthoornseweg wonen. Het is eigenlijk niemands verantwoordelijkheid. Wild leeft in het wild en als iemand dat op zijn land heeft, dan mag dat. Je mag er een hek omheen zetten, of ze afschieten als je een vergunning hebt. Iedereen mag daar op reageren zoals hij wil. We hebben afgesproken te bekijken of het helpt als iedereen op zijn eigendom een raster of hek neerzet. Het is een soort pilot met de eigenaren, waarbij ieder de kosten voor zijn hek voor eigen rekening neemt. Als er stukken overblijven voor de gemeente, moet de gemeente haar verantwoordelijkheid nemen door daar ook een hek te plaatsen. In die zin kunnen er uit de aanpak van wilde zwijnen kosten voortvloeien. Dan wil ik terugkomen naar de raad om om budget te vragen om die aanpak te mogen realiseren. Ik vind de motie van de VVD erg sympathiek en die ondersteunt mij in de aanpak die ik voorsta, ook in de gesprekken met landeigenaren. Er zijn inmiddels nieuwe borden neergezet om te waarschuwen en we hebben het snelheidsadvies naar beneden gebracht. Mag ik bij u terugkomen als ik budget nodig heb voor de plannen die we nu aan het ontwikkelen zijn?

Interruptie

De heer Volkers: Wij worden als raadsleden platgebeld over deze problematiek met de vraag wat wij hiervan vinden. Dan zeg ik dat we in de rondvraag een paar vragen hebben gesteld. Maar als raad moeten wij hier ook onze verantwoordelijkheid in nemen. De motie kan ertoe bijdragen dat de portefeuillehouder kan zeggen dat zij een opdracht van de raad heeft gekregen. Steun van de raad kan helpen bij de overleggen; de gemeenteraad, afspiegeling van de samenleving van Heerde, wil dat we daar wat aan gaan doen. In dat opzicht is het een ondersteuning. Daarnaast staan er 2 praktische voorbeelden in waarbij we met kleine maatregelen al een behoorlijk succes kunnen halen. Voorzitter: Het is geen probleem om de motie en het amendement aan te nemen, maar het bedrag van €10.000,= is nu gekoppeld aan het onderzoek. Dat onderzoek mag echt geen €10.000,= kosten. Dat moeten we de raad snel kunnen laten weten, want daar zijn we ook mee bezig. Maar als we maatregelen gaan nemen, gaan we meer dan €10.000,= uitgeven en wil ik bij de raad terug kunnen komen om om budget te vragen. Het heeft meer voeten in aarde dan dit.

Vervolg betoog mevrouw Van Amerongen

Mevrouw Van Amerongen: Een onderzoek vinden wij goed. Ik ben blij dat de burgemeester laat weten dat we hier actief mee aan de gang gaan. Onze suggestie is de boswachters hierbij te betrekken, om te kijken waar de zwijnen het dorp in komen. In Epe was dit een hele lastige materie en hebben hele lange hekken zelfs niet geholpen. Is het bijvoeren van de zwijnen verleden tijd? Dat zou contraproductief zijn. Wordt daar op gehandhaafd? We vragen met name om met het beleid in te steken op het voorkomen van schade en niet zozeer op het afschieten van zwijnen. Wij hebben de opvatting om de dieren in het bos met rust te laten, maar dat we moeten voorkomen dat ze het dorp in komen en schade aanrichten. Het grapje over de inclusiviteit hebben wij gewaardeerd, maar dit is een serieus onderwerp. De fractie van D66/GL krijgt graag een reactie of hier een visie op wordt ontwikkeld en een stappenplan.

Mevrouw Landman: Door het antwoord dat we hebben gekregen op de HHV heb ik het gevoel dat we elkaar niet helemaal begrijpen. Het is onze bedoeling dit voor 1 jaar in de wachtkamer te zetten en volgend jaar te bekijken hoe we uit deze best wel moeilijke materie kunnen komen. Door het abonnementstarief gaan er waarschijnlijk steeds meer mensen gebruik van maken. Wij hebben nog een algemene voorziening. Misschien moeten we een onderzoek starten of het niet een maatwerkvoorziening moet worden. Misschien zijn er andere creatieve mogelijkheden om hier mee om te gaan. Wij willen in 2020 kijken om hier op een andere manier mee om te gaan. Het onderzoek naar de privatisering is nog niet aan de orde geweest, want we hebben gezegd dat we privatisering van de huishoudelijke hulp een verschraling van de zorg vinden. Een andere reden waarom we dit willen uitstellen, is dat de Centrale Raad van Beroep hier ook ideeën over heeft en dat het punt genoeg geld geen reden mag zijn. Er moet dus naar iedere individuele situatie worden gekeken. De burgemeester zegt dat we maatwerk gaan leveren. Maar hoe gaan we dat communiceren? Als een gezin echt niet genoeg heeft aan die 2 uur? Mensen kunnen nergens anders

naartoe, want verzorgingshuizen zijn er niet meer, mantelzorgers zijn overbelast en ziekenhuizen raken verstopt. Hoe gaan we daar mee om? Dit is een belangrijk punt om goed over na te denken, om vervolgens maatregelen te nemen die van groot belang zijn voor de inwoners.

5 De heer Tuinman: Het valt mij op dat er in de beschouwingen veel verschillende onderwerpen zijn besproken en dat iedere partij zijn accent op een bepaald onderwerp legt. Ook voor onze partij geldt dat we in onze beschouwingen niet alle zaken kunnen benoemen. Dat wil niet zeggen dat we er
10 geen interesse in hebben, want alle onderwerpen die vanavond zijn gepasseerd hebben onze aandacht en interesse. Het is goed om aandacht te vragen voor het woonbeleid in de gemeente. Ik ben het met de uitleg van wethouder Meijer eens om dat mee te nemen in de woonagenda. Het rijk wil de woningmarkt met 15.000 woningen vlottrekken. Het is de vraag of dat ook voor de gemeente Heerde geldt, omdat wij met een tekort aan woningen zitten voor die doelgroep waarvoor ze zijn bedoeld. T.a.v. de wilde zwijnen sluiten wij ons aan bij de woorden van de voorzitter en hoeven de moties niet ingediend te worden.

15 De heer Volkers: De Veluwe is het centrale park van Nederland geworden. Wij hebben veel te veel natuurgebieden benoemd. We zouden moeten bekijken of we als samenleving, datgene wat wij als natuur benoemen, niet anders zouden kunnen benoemen. Het is van de gekke dat Heerde volledig op slot zit en dat hier weinig perspectief voor is. Hetzelfde geldt voor de regionale energiestrategieën.
20 De overheid heeft de energiebalans niet op orde en legt bij ons als regio een aantal taken neer, terwijl het totale plaatje niet klopt. Ik denk dat de overheid, zoals de PvdA wel eens zegt over de zorgkanten, op energieniveau teveel in de regio neerlegt zonder daar een budget voor te hebben. Wij denken zelfs dat kernenergie weer besproken zou moeten worden met een thoriumreactor. Dat scheelt 8.000 windmolens, 150.000 m² zonnepanelen. Doordat de rijksoverheid daar niet over wil nadenken, legt zij in onze regio opgaves neer die zodanig landschapsontsierend zijn. Wij krijgen een
25 vraagstelling in de regionale energiestrategie die onze reikwijdte overschrijdt. In de auditcommissie heb ik begrepen dat de leningen die wij aangaan langdurig rentevast zijn. De rente staat 30 jaar vast. Bij het gezondheidscentrum wilden we van de weg een 30 km weg maken, maar dat kon niet, omdat de wegstructuur daar niet op was ingericht. Iedereen in Nederland moet aan de wegstructuur
30 kunnen zien hoe hard je daar mag rijden. Dus zomaar in Heerde 60 km invoeren lijkt mij niet te kunnen vanwege het uniforme wegenbeleid in Nederland. De VVD vindt de subsidie voor het raadhuis ook een fantastisch resultaat. We hadden gedacht dat we nog wel een toelichting zouden krijgen, want het persbericht is uiterst cryptisch. Er staat dat er een landelijke lobby is geweest en dat er provinciaal geld is. Welk fonds, waar het vandaan komt en wat de spelregels zijn ontbreekt in
35 het persbericht. De fractie van de VVD wil graag weten wat het college precies heeft afgesproken. In Zuid-Limburg hebben ze het bevrijdingsfeest al gevierd. Misschien kan onze werkgroep daar wat ideeën ophalen. De VVD is blij dat de wethouder heeft toegezegd dat zij planmatig naar de issues in Veessen zal kijken. De VVD wil het college vragen eens naar het collegeakkoord te kijken. Daar wordt veel in beloofd dat in 2020 gaat plaatsvinden. Het is fijn als het allemaal wordt gerealiseerd, maar het moet wel reëel blijven. De VVD heeft de motie over Flexwonen ingediend. Binnenkort komt er een woonagenda en we hebben het er over gehad of het daar niet in mee zou kunnen. Vaak als de raad iets ziet, is het stuk al klaar en kan er niets meer worden veranderd. De fractie vond dit een aardig moment om deze motie in te dienen om aan te geven dat we dit als raad belangrijk vinden. Een motie heeft een andere lading dan een toezegging. Wij vinden dit heel belangrijk, want ook wij
40 worden door veel mensen benaderd dat het zo moeilijk is een woning te vinden.

De heer Mateman: Wat het CDA aanspreekt in het betoog van D66/GL, is om die slag te maken naar de maatwerkvoorziening. Uit ervaring weet ik dat, als die voorziening wordt gegeven, hij in sommige gevallen gewoon door blijft lopen. Dat kan niet de bedoeling zijn. De fractie van het CDA steunt
50 D66/GL op dit punt om deze voorziening in 2020 kritisch tegen het licht te houden. Het is beter om het geld uit te geven aan de mensen die het echt nodig hebben en voor de tijd die ze het echt nodig hebben in plaats van het iedereen maar toe te bedelen en die voorziening maar door te laten lopen. Het terugbrengen van 2,5 naar 2 uur hebben we ingeboekt en op dat punt zullen wij het amendement niet steunen, maar wel op het punt dat het college hier in 2020 nog eens kritisch naar
55 moet kijken en of hier geen maatwerkvoorziening van kan worden gemaakt. Vanuit de regionale

energietransitie is er een goede eerste bijeenkomst geweest, waar met allerlei belangenpartijen zoals de energiecoöperatie, hele creatieve ideeën zijn ontstaan. Het zou goed zijn die ideeën in de werkgroep Omgevingsvisie terug te leggen en te kijken of we die zouden kunnen meenemen in de Omgevingsvisie. Het CDA roept het college op om op het punt van het stikstofbeleid de vinger aan de pols te houden met de provincie, omdat zij vanuit het rijk het uitvoerend orgaan is. Het wordt nog enorm lastig oplossingen te vinden. De fractie van het CDA is van mening dat iedereen zijn deel moet bijdragen, mogelijk ook de landbouw. Voor het CDA is het vertrekpunt dat dit op vrijwillige basis gebeurt. Boeren melden zich ook al aan bij de provincie, omdat zij in de Stoppersregeling willen. Het is goed dat te verzamelen en te kijken wat dat voor kansen biedt. De fractie van CU-SGP komt met het idee alle wegen in het buitengebied te transformeren naar 60 km/uur wegen. Een mooie gedachte, maar wat vraagt dat voor investeringen? Als we de infrastructuur moeten aanpassen, kost dat geld. Dat zit niet in de begroting. Het lijkt het CDA goed het voorstel van de VVD voor flexwoningen in de Woonvisie mee te nemen, maar we moeten ons afvragen of flex dan niet permanent wordt. Creëren we niet dezelfde problematiek als bij de vakantieparken als we dit te vrijblijvend invullen?

Interruptie

Mevrouw Van Amerongen: Ik ben het met u eens dat het niet permanent moet worden. De fractie van D66/GL ondersteunt de motie, maar denkt dat hier bij de uitvoering zorgvuldig naar moet worden gekeken. Om doorstroming te krijgen moeten we ook voor deze groep bouwen, zodat de flexwoningen beschikbaar blijven voor de betreffende doelgroep. We moeten met elkaar afspreken dat het niet permanent wordt.

Vervolg betoog de heer Mateman

De heer Mateman: We hebben al vaker genoemd dat woningsplitsing in het buitengebied een belangrijke bijdrage kan leveren aan het vergroten van onze woningvoorraad en in de flexibilisering daarvan. Voor wat betreft de wilde zwijnen kunnen we allerlei maatregelen nemen om ze tegen te houden, maar door de klimaatverandering met zachte winters, zien we dat het aantal worpen toeneemt van 2 naar 3 per jaar. Het aanbod wordt daardoor groter. Volgens mij moeten we ook inzetten op regulering en afschieten, want de stand breidt alleen maar uit. De discussie over het Ondernemersfonds voeren wij graag in de volgende commissievergadering. Het punt van de PvdA om vanuit armoedebestrijding het geld eerder op de rekening te storten van degene die het toekomt, kan de fractie van het CDA omarmen. De fractie van het CDA heeft bewust de vraag gesteld over die €723.000,= voor vervanging van het dak van de Noordgouw. Voor ons gevoel kwam dat uit de lucht vallen en we zijn blij met de investeringsraming die er aan komt. Kijkend naar de verduurzamingsopgave van gebouwen kan dit ons nog wel eens het nodige gaan kosten in de toekomst. Ook hebben we nog geen antwoord gekregen op onze vraag over de €600.000,= voor de bruggen van het Apeldoorns kanaal.

De heer De Weerdt: Het kan haalbaar zijn over te gaan naar 60km wegen, maar dan zou er een stappenplan voor verschillende jaren moeten worden gemaakt. Misschien zijn er wegen bij die moeten worden aangepast. Wij zijn er voorstander van een aanzet te geven en dit te doen waar het kan. Is er nog wat over van de Groteweg-raming? Er moet bekeken worden wat we nog met die tussenbermen kunnen doen. Hoe moeten we het onderhoud van het gras aanpakken? En die diepe sporen er in? Terwijl er op verschillende plekken nog beveiligingsborden langs de weg staan. Als je Heerde van die kant binnen komt rijden en je ziet dat, dan vraag je je af wanneer die klus eens klaar is. Ik hoop dat het college kan aangeven wat de aanpak zal zijn, want het kan niet zo blijven. Over de wilde zwijnen; moet het nou zoveel geld gaan kosten in het vooronderzoek? Dat denk ik niet. Als er meer plannen komen, zoals de burgemeester heeft gezegd, zullen we dat ondersteunen, zodat er financiën komen. Het is wel goed dat we hier wat aan gaan doen. Misschien moeten we de wildbeheereenheid wel vragen meer wilde zwijnen op te ruimen, want misschien zijn er wel teveel. Daar hebben we nog niets van gehoord. Zijn er nou teveel, of niet? Als er in onze gemeente 50 of 60 teveel zijn, kunnen die worden weggeschoten. Het gaat ook om de veiligheid van mensen. Gelukkig is er nog nooit wat gebeurd. Dan hebben we wel mooie borden, maar die zie je in het donker allemaal niet. En de wilde zwijnen ook niet. Straks viert men 75 jaar bevrijding en komen er

mensen met activiteiten. Daar staan knap hoge leges voor. Kunnen dergelijke vergunningen niet kostenvrij worden gegeven? Om zoveel vergunningen zal het niet gaan. Kunnen we die mensen niet tegemoet komen door hier geen kosten voor te rekenen? Over het begraven heb ik al contact gelegd met ambtenaren. In december leggen we de verordening begraven vast. Dan hoop ik dat daarin staat dat, als wij in het voorjaar 2020 met goede ideeën komen, dat nog kan worden ingevoerd. Daarom vraag ik nu aan het college of we deze verordening in 2020 nog mogen aanpassen. We hebben al zo lang tegen deze verordening aangehikt, dat we dit dan ook op een andere manier gaan aanpakken. GBP is ook voorstander van flexwoningen. Hopelijk blijft het niet bij gesprekken, maar komen die woningen er ook. De ambities zullen er wel zijn, maar de uitvoering zal wel moeilijk worden.

De heer Horst: De fractie van de PvdA kan m.b.t. de opmerkingen van wethouder Meijer over duurzame energie akkoord gaan dat daar gesprekken over gaan plaatsvinden. Dat is verstandig, omdat we merken dat er onnodige discussies ontstaan over bijv. het Heerderstrand en het geplande zonnepark aan de Griftdijk. Het is niet zinvol hier iedere keer losse discussies over te voeren. De PvdA roept het college op om t.a.v. de VNOG samenwerking te zoeken met Hattem, Epe, maar ook Harderwijk en andere omliggende gemeenten, om in dit verhaal samen één blok te vormen. Dan kunnen wij daar 3 december een goed oordeel over geven en kunnen wij de burgemeester een stevige brief mee geven richting het AB van de VNOG. Wij hebben in eerste termijn al gezegd dat wij geen voorstander zijn van een particulier schoonmaakbedrijf. Op dat punt kunnen wij de motie van D66/GL dan ook ondersteunen. De motie zegt ook de dekking voor het komende jaar eenmalig uit de precario te halen en af te wachten wat er vanuit het Gemeentefonds deze kant op komt. De fractie van de PvdA denkt dat we volgend jaar dan waarschijnlijk weer dezelfde discussie hebben. Wij hebben niet het vertrouwen dat er vanuit het Gemeentefonds ineens extra gelden komen voor deze problematiek. Op dat punt kunnen we de motie niet steunen. De PvdA steunt wel de discussie om in dit geheel te kijken naar maatwerk. We hebben het over een gemiddelde van 2 uur. Sommige mensen hebben misschien 4 uur nodig en anderen hebben misschien aan een uurtje al genoeg. Als we kijken naar maatwerk, moet het komende jaar goed worden gemonitord of er problemen ontstaan. We moeten wel maatwerk kunnen leveren en we moeten mensen niet in de kou laten staan omdat wij zo nodig de begroting kloppend moeten hebben. Dan moeten we het maar uit andere potjes halen. Met maatwerk kunnen we veel zaken ondervangen. Daarnaast is het misschien goed te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn burgers die daarvoor in aanmerking komen onder te brengen bij Wet langdurige zorg. De motie an sich kunnen wij niet ondersteunen, maar wel een heleboel punten die er in staan. De fractie van de PvdA dankt het college voor de reactie op haar opmerkingen in eerste termijn. Wij zijn verheugd te horen dat het college met het armoedebelaid aan de slag gaat. Over de paracommerciële instellingen deelt de PvdA dezelfde mening als het CDA. Dat staat ook in het coalitieakkoord. Ook over de opmerking van GBP over legevrije vergunningen t.b.v. activiteiten rondom de bevrijding kunnen we het eens zijn. Dat gebeurt ook bij Oranjeverenigingen. De VVD vindt het beleidsmatig te rustig. Dit college is nu ongeveer 1,5 jaar bezig en werd vanaf dag 1 geconfronteerd met een miljoenentekort. Vanavond behandelen we het sluitstuk door de begroting vast te stellen en dit definitief verder in te vullen. Er is heel veel gebeurd en er staat nog heel veel op de rol. De VVD merkte op dat we vanuit het rijk €700.000,= meer hebben ontvangen, maar vergeet daarbij de helft; hier staan ook heel veel meer taken tegenover die we moeten uitvoeren. Wat de PvdA betreft is die €700.000,= nog te weinig. De burgemeester heeft een duidelijke uitspraak gedaan over de wilde zwijnen. De PvdA wil de burgemeester daarin ondersteunen, en zal daarom de motie niet ondersteunen. Wij zijn benieuwd met welke voorstellen de burgemeester gaat komen. De motie over de flexwoningen is een goed voorstel om eens naar te kijken, zodat mensen die dat nodig hebben vrij goedkoop en heel snel een woning kunnen betrekken. De fractie van de PvdA vraagt zich af of dit een onderwerp is dat we vanavond als motie moeten aannemen. De fractie van de PvdA wil eerder een oproep doen aan het college en dit integraal oppakken bij het opstellen van de woonagenda. Afgelopen jaar zijn er wel meer opmerkingen gemaakt in commissies, tijdens behandelingen van raadsvoorstellen, etc. Wat ons betreft moeten die allemaal door de ambtelijke organisatie worden meegenomen en dat moet een compleet nieuwe woonagenda worden. Daar zouden de flexwoningen een rol in kunnen krijgen. Dat willen we op dat moment integraal beoordelen en daarom vinden we het te vroeg om hier vanavond

deze motie over aan te nemen. De PvdA zal deze motie niet ondersteunen. Wij willen de fractie van CU-SGP vragen om een nadere toelichting te geven over haar voorstel voor woningaanpassing en het egalisatiefonds m.b.t. de WMO.

5 De heer Tuinman: We lopen nu aan tegen het feit dat woningaanpassing onder de WMO een open einde regeling is en dat dat alle kanten op kan schieten. We zien een toename in de kosten daarvan. De veronderstelling is dat, naarmate mensen langer thuis moeten blijven wonen, die kosten de komende jaren alleen maar verder stijgen. De gedachte van CU-SGP is die hoge fluctuaties uit de kosten te halen en ieder jaar een x-bedrag voor 2 woningaanpassingen aan de reserve toe te
10 voegen en daar een woningaanpassing uit te financieren. We leggen dit graag bij de financiële mensen van de gemeente om hier iets mee te doen. Het gaat ons nu meer om het idee dan om de technische uitwerking ervan. Als het niet kan, horen we dat graag. Op een vaste woonvoorziening schrijf je af, maar hier worden de kosten in één keer weggeboekt. Daar vragen wij aandacht voor. De heer Horst: De fractie van de PvdA kan dit ondersteunen. De heer Volkers: De fractie van de
15 VVD vindt dit ook sympathiek, maar ik kan wel aangeven waarom het niet zo gaat; die investering wordt gedaan op andermans eigendom. Als we die WMO-aanpassing op een gemeentegoed zouden doen, kon de gemeente daar op afschrijven. Maar als de gemeente dat in de woning van de heer Tuinman doet, kan de gemeente Heerde niet op de woning van de heer Tuinman afschrijven. De heer Tuinman: Daarom willen wij dit bij het ambtelijk apparaat neerleggen.

20 Mevrouw Landman: Ik wil een dringend beroep op u doen om te kijken of het terugbrengen van 2,5 naar 2 uur formeel wel kan. Komen we daar niet mee in de problemen, omdat die uitspraak er is? Daarom dringen wij daar zo sterk op aan. Voorzitter: Begin volgend jaar leggen wij u scenario's voor, waaronder het terugbrengen van de huishoudelijke hulp van 2,5 naar 2 uur. Mevrouw
25 Landman: Gaat het dan niet per 1 januari in, omdat de burgemeester zegt dat dit de raad volgend jaar wordt voorgelegd? Als dit per 1 januari in gaat, kunnen er vanaf dat moment problemen optreden. Voorzitter: De 2 uur gaat inderdaad in per 1 januari 2020. Mevrouw Van Amerongen: Het gaat ons erom dat de Centrale Raad van Beroep heeft besloten dat het terugbrengen van uren niet mag. Wij hebben dat gelezen als dat dat kracht van wet heeft. Onze oproep aan het college is of zij wil toetsen of wij dit besluit zo wel mogen nemen. Daarnaast is het misschien verstandig te bekijken of we nog door moeten gaan met de algemene voorziening, of dat we voor een andere vorm moeten
30 kiezen. Het probleem is hiermee misschien niet opgelost. Dan gaan we €180.000,= bezuinigen, maar moet het in de toekomst misschien nog meer worden omdat we niet weten hoe het gaat uitpakken met die abonnementskosten en omdat mensen meer gebruik van de voorziening maken zolang het een algemene voorziening is. Het voorstel van D66/GL is hier nog eens goed naar te
35 kijken en te toetsen bij de Algemene Raad van Beroep of dit wel kan. Voorzitter: De Centrale Raad van Beroep heeft gezegd dat 2 uur passend is. Dat mogen gemeenten toepassen. Volgend jaar krijgt de raad scenario's voorgelegd en daarin kunnen we meenemen of een maatwerkvoorziening een oplossing is. Als 2 uur niet toereikend is, gaan we kijken in maatwerk hoeveel uur of minuten dan wel toereikend zijn. Dat er per 1 januari een abonnementstarief aan komt, wil alleen maar zeggen dat de kosten zullen toenemen. We gaan €180.000,= bezuinigen, maar eigenlijk moeten we nog
40 veel meer bezuinigen, omdat de kosten stijgen. Door het abonnementstarief stijgen de kosten buitensporig. Er gaan meer mensen gebruik van maken en wij moeten meer gaan betalen. Het abonnementstarief is €17,50 per maand. Dat was €6,50 per uur. 10 uur kostte €65,= en mensen gaan nu €17,50 betalen. Een kostenopstapeling voor cliënten is dus niet aan de orde. Sterker nog, het abonnementstarief is voordeliger dan het tarief dat nu geldt. Ik wil uw amendement dan ook ontraden. De heer Horst: De fractie van de PvdA kan een groot gedeelte van het amendement
45 ondersteunen, maar een gedeelte ook niet. Het is goed dat de maatwerkvoorziening in de keuzes wordt meegenomen. De reden voor deze bezuiniging is dat de kosten stijgen doordat het kabinet een abonnementstarief van €17,50 invoert. Dit is een goede, sociale maatregel, maar het kabinet zegt tegen de gemeente dit uit te voeren zonder geld. Hiermee lopen we concreet tegen iets aan dat het gevolg is van het kabinetsbeleid, waardoor taken naar de gemeenten worden overgeheveld zonder geld. Wij moeten als gemeente met pijn in het hart bezuinigen op bibliotheek, cultuur en in
50 dit geval de huishoudelijke hulp, maar dat is het gevolg van. Natuurlijk hebben we keuzes, zoals het verhogen van de OZB, maar dit is het gevolg van beleid uit Den Haag. De heer Mateman: Ik steun

de heer Horst van harte op dat punt en ik ben benieuwd naar de beantwoording door het college in tweede termijn over het voorstel dat door de fractie van D66/GL is aangedragen en wat door de fracties van PvdA en CDA wordt ondersteund.

5 **Reactie college**

Wethouder Meijer

De opinies over stikstof wil ik graag meenemen naar de commissie. Het college vindt het buitengewoon sympathiek wat de VVD in haar motie opbrengt over flexwonen. Het college wil echter de notitie afwachten die volgende week voor ligt en die op 2 december in de commissie ligt en waarin we van visie naar plan komen en waarin het woord flexwonen al is opgenomen. Laten we afwachten wat daarin staat. Is dit naar het oordeel van de commissie te weinig, dan is het logisch de discussie a.d.h.v. de motie voort te zetten. De fractie van het CDA wil in de werkgroep Omgevingswet doorpraten over duurzaamheid en energie. We hebben een werkafspraken gemaakt, maar we merken dat daar ongemak bij ontstaat. Daar kunnen we het met elkaar over hebben. Daarnaast werken we met andere gemeenten zeer hard door om tot een gezamenlijk RES-kader te komen voor de Cleantech. We voorzien dat in juni klaar te hebben.

Interruptie

20 Mevrouw Van Amerongen: Ook bij de Perspectiefnota hebben we al gezegd dat we de suggestie van de heer Mateman een goed idee vinden. Kritisch hierin is het tijdspad. Eigenlijk hebben we het de komende tijd al nodig. Als het pas na de zomer komt, zitten we in een lastig parket. Wethouder Meijer: Dit tijdspad hebben we gezamenlijk vastgesteld. Ook hebben we de werkafspraken gemaakt om werkenderweg initiatieven die langskomen te omarmen. Het gaat ons niet lukken sneller tot een RES-kader te komen, want dit doen we met veel partijen samen. Wel zouden we moeten doorpraten over individuele casussen die tussentijds op de agenda komen. Dan hebben we bij een nieuwe casus niet de ongemakkelijke discussie dat we nog geen kader hebben maar dat er wel een initiatief ligt.

Vervolg beantwoording wethouder Meijer

30 Als we in december de tarieven voor begraven vaststellen en er komt in maart een wijziging, dan zou het heel vreemd zijn als we daar niks mee konden. We hebben een drietal leningen afgesloten, die alle drie een periode van tien 10 jaar lopen. Die leningen gaan we jaarlijks voor een tiende aflossen. Het verhaal van de woningaanpassingen van CU-SGP is te technisch om nu een algemeen verhaal over te vertellen. Dat dossier is in beweging en heeft de aandacht van het college.

Wethouder Cegerek

35 Bij de behandeling van de Perspectiefnota heeft de fractie van het CDA ook de €600.000,- voor bruggen aangekaart en hebben we een uitvoerige discussie gehad. Dit is destijds een wens van de raad geweest en in 2017 heeft daar een discussie over plaatsgevonden. Het gaat om het ophogen en vervangen van de 2 bruggen, zoals in het verleden is afgesproken. Hiermee stellen we zeker dat we de co-financiering vanuit de provincie krijgen.

Interruptie

45 De heer Mateman: Het blijft wel heel erg stil bij de Provincie en wij hebben dit geld in onze begroting staan. De reden dat het CDA dit terug laat komen in de algemene beschouwingen is dat we ons afvragen of we nog wat bij het Apeldoorns Kanaal gaan doen. Wethouder Cegerek: Dit is allemaal volgens planning en is allemaal met de raad besproken.

Vervolg beantwoording wethouder Cegerek

50 In het kader van de afwaardering van de wegen naar 60 km wegen refereert de heer De Weerdt aan de Groteweg. Daar heeft groot onderhoud plaatsgevonden. Gedurende dat proces hebben we contact met elkaar gehad. De weg is ingericht zoals de weggebruikers en de betrokkenen in de omgeving dat hadden gewenst. In zo'n proces verloopt niet altijd alles 100% naar tevredenheid. Daar leren we van. Een weg inrichten voor 60 km is ook een kwestie van wennen aan de nieuwe situatie. We moeten ons houden aan de landelijke richtlijnen. We krijgen ook advies van Veilig

Verkeer Nederland. Niet alles kan zomaar, maar het is wel sympathiek om dit bij de actualisatie van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan mee te nemen.

Interruptie

- 5 De heer De Weerd: Het ging om een ramingsbedrag van €700.000,= voor de aanleg van die weg. Als je ziet hoe de boel er nu bij ligt, zou je denken dat het een weg in wording is. Daarom stellen wij de vraag aan het college hoe wij omgaan met de bermen en of er nog financiële middelen beschikbaar zijn binnen de raming. Zoals het er nu bij ligt, scoren we als gemeente niet erg hoog. Met het natte winterweer wordt het nog veel erger. Kunnen we niet wat verharding aanbrengen op
- 10 de plekken waar de vrachtwagens door de berm gaan? De borden blijven maar staan. Waarom wordt dat niet afgewerkt? We hebben voor €700.000,= een weg aanbesteed aan een aannemer en hij werkt het helemaal niet af. Of ligt de taak niet meer bij de aannemer, maar bij de gemeente? Wethouder Cegerek: Qua financiering zit er geen ruimte meer in deze weg. De weg is net aangelegd en de bermen moeten ook verharden. Als iets niet bij de ambtenaren bekend is, waarvan u denkt
- 15 dat het een groot probleem is, sta ik er open voor nog eens met u samen op pad te gaan. De heer De Weerd: Ik hoef niet zozeer een rondje langs die weg te maken. Als de wethouder er zelf langs rijdt, ziet ze het al. Met sneeuw wordt het probleem nog veel groter. Wethouder Cegerek: Qua financiering zijn er geen mogelijkheden meer. De bermen moeten verharden. Als u niet op pad wilt gaan om te laten zien waar het over gaat, vind ik het ook prima. Klachten die bij ambtenaren
- 20 binnenkomen, worden altijd snel opgepakt.

Vervolg beantwoording wethouder Cegerek

- De VVD heeft gevraagd waar de subsidie vandaan komt. Ik heb al een toezegging gedaan dat ik met een memo ARI kom over de stand van zaken renovatie raadhuis. De subsidie betreft de
- 25 erfgoedsubsidie uit de regeling Functioneel Erfgoed 2019. In totaal is dat bijna € 6 mln. Daar zit het project Renovatie raadhuis Heerde bij in. Er is ook gevraagd naar nieuwe plannen. 7 november is er in De Heerd een bijeenkomst over Heerde circulair. Het college waardeert het zeer als raadsleden daarbij aanwezig zijn. Dan kunt u zien met welke plannen we bezig zijn. 7 november maken we de eerste start met het actieplan Heerde circulair. Wethouder Meijer organiseert een week later een
- 30 bijeenkomst over duurzaamheid. We zijn dus volop bezig om gezamenlijk die plannen vorm te geven.

Beantwoording burgemeester Koops

- Er werd gevraagd of het bijvoeren van de wilde zwijnen van de baan is i.v.m. de jacht. Als het voor
- 35 het jagen nodig is, wordt er lokvoer gebruikt. GBP vraagt of er teveel zwijnen zijn. Er zijn teveel zwijnen. De wildstand wordt door de provincie bepaald en in het verlengde daarvan door de Wildeenheid en de Faunabeheereenheid. Daardoor wordt het afschot bepaald. De burgemeester van Elburg zit hier ook bij. Onlangs ben ik met de loco-gemeentesecretaris naar Arnhem afgereisd om met één van de beheerders, nl. Geldersch Landschap & Kasteelen over het afschot te praten. Als
- 40 burgemeester zet ik me daar echt voor in en wil ik onze zorgen onder de aandacht brengen van deze organisaties. Er zijn teveel zwijnen en daarom wordt jagers door de Wildbeheereenheid de vrije hand gegeven om afschot te plegen. In Heerde zijn we bezig met een plan bij de Kromme Allee en de Kolthoornseweg en in Wapenveld bij het Stationspark. Een plan voor de hele gemeente is niet aan de orde. Er zijn ook plekken in de gemeente waar het vanzelfsprekend is dat er wild
- 45 rondscharrelt, zoals de Elburgerweg en de Zuidweg. Daar rijden wij door hun leefgebied heen. We zijn nu met deze 2 gebieden bezig, waarbij we bij het ene gebied met een pilot gaan beginnen om te zien of afrasteren gaat helpen. U kunt de motie indienen of niet, maar ik wil wel heel graag dat er in de komende tijd budget komt voor de maatregelen die moeten worden genomen.

Interruptie

- 50 De heer Volkers: We zijn het erover eens dat hier planmatig naar wordt gekeken. We weten niet waar het bedrag in het amendement op uit komt, dus is het logisch dat we het amendement terzijde leggen. In de motie staat het zinnetje: "*Spreekt uit hiervoor €10.000,= beschikbaar te stellen.*" Als we dat zinnetje uit de motie halen, dan zijn we het 100% met elkaar eens. Wij hebben het ook over
- 55 het gebied ten oosten van de A50, dus eigenlijk zijn we het allemaal met elkaar eens. Dan vind ik

het geen bezwaar de motie toch gestand te doen, "spreekt uit" weg te laten, maar wel met "draagt het college op". Voorzitter: Ik vind het lastig om een plan te maken dat we als gemeente gaan realiseren dat we naar een nulstand gaan in de nulgebieden en naar aanvaardbare proporties in de andere gebieden. Uiteindelijk is het wild van ons allemaal en van niemand. Mijn portefeuille gaat
5 over openbare orde en veiligheid en ik wil op veilige wegen inspelen. We proberen er aan bij te dragen om schade te beperken, maar dat kunnen we echt niet voorkomen. De wilde zwijnen zijn er nou eenmaal. Ik wil de verwachtingen temperen en zou het liefst de motie ontraden, omdat het zo lastig is.

10 **Vervolg beantwoording burgemeester Koops**

GBP vraagt naar kostenrije vergunningen in het kader van de viering van 75 jaar bevrijding. Die vraag krijgen wij heel vaak. We hebben gezegd dat iedereen gewoon de leges voor een vergunning betaalt. Soms komt dat geld weer terug via een subsidie. Er moet een vergunning worden
15 aangevraagd, want we moeten meekijken naar veiligheid, brandveiligheid en inzet van de politie. We maken geen uitzonderingen. Zo benaderen we alle goede doelen op dezelfde wijze. De voorziening Schoon en leefbaar huis: We hebben afgesproken om die bezuinigingen te realiseren. Dat is ook nodig en wordt nog meer nodig als we kijken naar de abonnementsstarieven. We beginnen met die 2 uur. Is er meer nodig, dan gaan we dat ook inzetten. Die signaleringsfunctie zit ook in de HHV.

20 **Interruptie**

Mevrouw Landman: Als mensen tekort komen met die 2 uur, kunnen ze dus een beroep doen op meer uren? Dan gebeurt in de toekomst wat wij graag willen, nl. kijken of er andere mogelijkheden zijn en volgend jaar eventueel naar maatwerk. U zegt ook dat als mensen op korte termijn te weinig
25 hebben, zij een aanvulling kunnen krijgen. Dan gebeurt er wel wat wij willen en komt het college niet in de problemen met de jurisprudentie. Die is er namelijk wel. Als mensen te weinig krijgen, kunnen ze daar aanspraak op maken. Voorzitter: Dat klopt. Daar gaat het KPMG onderzoek ook vanuit. Als er behoefte is aan meer dan die 104 uur, dan kan er maatwerk worden geleverd. Daar gaat de Raad van Beroep ook vanuit en als gemeente Heerde gaan we dat ook doen.

30 **Vervolg beantwoording burgemeester Koops**

De fractieleider van de PvdA wil graag dat ik uitspreek dat ik samenwerking ga zoeken met Hattem, Epe en Harderwijk inzake de VNOG. Met Harderwijk heb ik al contact gezocht. Er zitten 22
35 burgemeesters in het AB van de VNOG, dus je zou verwachten dat ik daar moet gaan lobbyen. Dat is echter niet het geval, want we hebben afgesproken dat we deze kwestie voorleggen aan een onafhankelijk bureau. Dat bureau gaat bekijken waar het duikteam moet worden gestationeerd. De keuze is dan tussen Harderwijk en Heerde. Voor dat onderzoek moeten criteria worden ontwikkeld. Over die criteria gaat het college tijdens de commissievergadering van 3 december met u in gesprek. Dan kan de commissie aangeven waar we naar moeten kijken, bijvoorbeeld risico's,
40 afstanden, opleidingsvereisten, etc. In het AB wordt vervolgens gezegd welke criteria we meegeven aan het onderzoeksbureau om te onderzoeken waar de locatie komt. Het is dus niet zo dat de 22 burgemeesters hierover gaan besluiten.

45 **Interruptie**

De heer Horst: Er is een rapport "Slagkracht waterongevallen" van december 2018. In dat rapport staat dat er zelfs opschaling nodig is. Daarom bevreemdt ons dit voorstel om één duikteam weg te
bezuinigen. Als we het hebben over gemeenschappelijke regelingen e.d., dan bevreemdt het ons dat er een onafhankelijk rapport ligt, "Slagkracht waterongevallen" en dat dat nu blijkbaar opnieuw
50 wordt gedaan. 3 december komen we hier ongetwijfeld over te spreken.

Korte reactie raad op moties en amendementen

Mevrouw Van Amerongen: De fractie van D66/GL wil het amendement over de huishoudelijke hulp intrekken, omdat we richting een maatwerkvoorziening gaan en dat beschouwen we als een
toezegging op ons verzoek. Voorzitter: Het staat genoteerd dat dit amendement is ingetrokken.

De heer Volkers: De fractie van de VVD trekt het amendement voor die €10.000,= in. De fractie wil de motie echter wel handhaven. Wij vragen het college te onderzoeken en dat is precies wat u doet. Wat het later kost, dat zien we later wel. Wij refereren aan bestaand beleid, waarbij wij vragen of u dit wilt onderzoeken. Voorzitter: In de motie draagt u het college 2 zaken op en zegt u dat u €10.000,= beschikbaar wilt stellen. Dat is eigenlijk een amendement op de begroting. Kan dat eruit? De heer Volkers bevestigt dit. Voorzitter: Dan halen we het gedeelte onder "spreekt uit" uit de motie en is de motie aangepast.

Besluitvorming over amendement(en)

Er vindt geen besluitvorming plaats, omdat beide amendementen zijn ingetrokken.

Besluitvorming over moties

Motie nr. 2019-11 VVD en D66/GL inzake Flexwoningen

De voorzitter vraagt wie voor motie nr. 2019-11 wenst te hebben gestemd.

Conclusie: Motie nr. 2019-11 in zake Flexwoningen wordt verworpen met 7 stemmen voor (D66/GL 2, GBP 3, VVD 2) en 8 stemmen tegen (CDA 2, CU-SGP 4, PvdA 2).

Motie nr. 2019-12 VVD inzake wilde zwijnen

De voorzitter vraagt wie voor de aangepaste motie nr. 2019-12 wenst te hebben gestemd.

Conclusie: Motie nr. 2019-12 in zake wilde zwijnen wordt verworpen met 5 stemmen voor (GBP 3, VVD 2) en 10 stemmen tegen (CDA 2, CU-SGP 4, D66/GL 2, PvdA 2).

Besluitvorming over begroting en meerjarenraming

De raad is gevraagd:

1. De begroting 2020 vast te stellen;
2. In te stemmen met de meerjarenraming 2021-2023;
3. De investeringskredieten die in de begroting zijn opgenomen beschikbaar te stellen voor het jaar 2020.

De voorzitter vraagt wie kan instemmen met dit besluit.

Conclusie: Unaniem wordt conform het voorstel .

6. Ingekomen stukken, bekrachtigen geheimhouding 2019-G 01

Voorzitter: Kunt u ermee instemmen om de geheimhouding te bekrachtigen die opgelegd is op de memo ARI 2019-G 01?

Conclusie: De raad stemt er unaniem mee in om de geheimhouding op memo ARI 2019-G 01 te bekrachtigen.

7. Sluiting

De voorzitter sluit om 22.55 uur de vergadering, dankt het publiek voor haar aanwezigheid en wenst een ieder wel thuis.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Heerde
op 16 december 2019.

, griffier , voorzitter

Bijlagen: - Amendement nr. 2019-10, D66/GL, bezuiniging HHV
- Motie nr. 2019-11, D66/GL, VVD, Flexwoningen
- Motie nr. 2019-12, VVD, Wilde zwijnen
- Amendement 2019-11, VVD, Wilde zwijnen